

**Заняткі
для «маленькіх
прынцаў»**

**Калі восень
сапсавала
настрой**

**Вёску
на горад
не прамянем**

ЦЫТАТА ДНЯ

Генадзь БАЛБАТОЎСКІ,
дырэктар Рэспубліканскага
цэнтра па аздараўленні і
санаторна-курортным лячэнні
населенства:

«У апошнія гады адзначаецца павелічэнне ахопу школьнікаў летнім аздараўленнем. У летнюю кампанію 2018 года гэты паказчык узрасце да 35% ад колькасці дзяцей школьнага ўзросту. Будучым летам, як і ў папярэднія гады, пуцёўкамі ў лагеры будуць забяспечаны ўсе ахвотныя і тыя юныя грамадзяне, якія маюць патрэбу ў аздараўленні. На летнюю аздараўленчую кампанію 2017 года было накіравана з рэспубліканскага бюджэту 39,4 млн. рублёў. На летніх канікулах 2017 года ў лагерах усіх тыпаў аздаравіліся 368 тысяч дзяцей».

Курсы замежных валют,
устаноўлены НБ РБ з 2.11.2017 г.

Долар ЗША		1,9760 ▲
Еўра		2,2988 ▲
Рас. руб.		0,0339 ■
Укр. грыўня		0,0735 ▲

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

2 ЛІСТАПАДА 2017 г. ЧАЦВЕР №212 (28576)

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ДАЙ БОГ, І МЫ АХВЯРУЕМ СЭРЦЫ ДЛЯ РОДНОЙ ЗЯМЛІ

Фота Анатоля Кіпешчука.

Дзяды. Валожынскі раён.

■ Спадчына

СВЯТЫНЯ НА СХІЛЕ

Як ратуюць старажытную Каложу

Новы этап работ вядзецца на драўлянай частцы, якая складае амаль палову царквы. Падчас рамонту змяняць абшыўку, усталяваюць новыя вокны і дзверы, узнімуць частку даху. Будуюцца без прастояў, каб паспець да канца снежня асвоіць сродкі, якія выдзелены з Фонду Прэзідэнта сёлета ў ліпені.

Куды знікла сцяна

Знакаміты мураваны храм XII стагоддзя толькі часткова адпавядае часам пабудовы. А калі ўзірацца на яго, напрыклад, з набярэжнай Нёмана, ён бачыцца як звычайная драўляная царква. Такі выгляд Каложы набыла не так даўно — у канцы XIX стагоддзя. Драўляную сцяну вымушаны былі зрабіць замест мураванай, разбуранай паводкай. І цяпер ад крутога абрыву царкву аддзяляе ўсяго два метры. Блізкасць Нёмана — самая крытычная акалічнасць, якой на працягу некалькіх стагоддзяў стараюцца супрацьстаяць, каб выратаваць храм.

Згодна з архіўнымі дакументамі, у 1720 годзе размыты ракой схіл падышоў да самай царквы. Паўднёвая сцяна нахілілася. Каб спыніць апоўзень, было загадана пабудаваць каля падэшвы гары плот, высадзіць дрэвы. Аднак гэта мала дапамагло, і рака працягвала разбураць схіл. Спрыялі гэтаму плаціна і гавань на другім беразе, ад чаго рэчышча змянілася, і вада імкліва падступіла да Каложы. У 1845 годзе храм закрылі, бо на адной са сцен з'явілася пагрозлівая расколіна. Гэта частка разам з усёй паўднёвай сцяной у ноч з 1 на 2 красавіка 1853 года абрынулася ў Нёман...

СТАР. 13

■ Майстар-клас ад прадзедаў

НАГАМ ЦЁПЛА — СЭРЦУ РАДАСНА!

Зімою ў вёсачках Дрыбінскага раёна становіцца зразумела, які ў мясцовых жыхароў самы распаўсюджаны промысел. Да надыходу маразоў мясцовы майстар апранае і абувае ўсю сям'ю — з цёплай авечай воўны вырабляюць тут валёнкі, рукавіцы і шапкі-магеркі.

СТАР. 4

Сучасныя валёнкі аздабленыя малюнкамі на любы густ.

ПАДПІШЫСЯ — І ВЫЙГРАЙ КАШТОЎНЫЯ ПРЫЗЫ!
Пачалася падпіска на «Звяду» на I квартал і I паўгоддзе 2018 года!

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

■ Чулі?!

500-я

ТРАНСПЛАНТАЦЫЯ ПЕЧАЊІ

Фота БЕЛТА.

Пяцісотую аперацыю па перасадцы печані праводзіў кіраўнік Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру трансплантацыі органаў і тканак Алег РУМО.

Стандартнае хірургічнае ўмяшанне пацыенту з цырозам, які развіўся на фоне гепатыту С, адбылося 29 кастрычніка. Зараз праперывараны адчувае сябе добра.

Першая аперацыя па перасадцы печані была выканана яшчэ ў 2008 годзе. «Калі мы зрабілі сотую такую аперацыю, а гэта было ў 2011-м, то адчулі сябе сапраўдным прафесійным калектывам, здольным вырашаць буйныя задачы, — кажа кіраўнік Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтру трансплантацыі органаў і тканак Алег РУМО. — Зрабіўшы 500 трансплантацый печані, мы трапілі ў згуртаванне людзей, якія гэтыя аперацыі робяць даўно і на вельмі высокім узроўні». Цэнтр ажыццяўляе цяпер каля 50 перасадак печані ў год.

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@vziazda.by

ЁСЦЬ ПРАБЛЕМА — ВАМ СЮДЫ!

Ва ўсіх рэгіёнах краіны 4 лістапада пройдуць рэгулярныя прамыя тэлефонныя лініі з уладамі. Тысячы пытанняў і не менш адказаў. Некаторыя праблемы кіраўнікі вырашаюць не паклаўшы трубку тэлефона, іншыя бяруць пад уласны кантроль. Самыя набалелыя просьбы звычайна звязаныя з камунальнымі пытаннямі і добраўпарадкаваннем тэрыторый. Пры гэтым расце і колькасць падзяк за праведзеную работу.

Тэлефонныя лініі ў суботу з 9.00 да 12.00 правядуць: кіраўнік спраў БРЭСЦКАГА аблвыканкама Юрый Іосіфавіч НАРКЕВІЧ. Тэл. 8-016 221 31 21; першы намеснік старшыні ВІЦЕБСКАГА аблвыканкама Алег Сяргеевіч МАЦКЕВІЧ. Тэл. 8-021 222 22 22; першы намеснік старшыні ГОМЕЛЬСКАГА аблвыканкама Аляксандр Віктаравіч МІКАЛУЦКІ. Тэл. 8-023 275 12 37; старшыня ГРОДЗЕНСКАГА аблвыканкама Уладзімір Васілевіч КРАЎЦОЎ. Тэл. 8-015 273 56 44; кіраўнік спраў МАГІЛЁўСКАГА аблвыканкама Рыгор Аляксандравіч ВАРОНІН. Тэл. 8-022 250 18 69; намеснік старшыні МІНСКАГА аблвыканкама Віктар Іванавіч СІРЭНКА. Тэл. 8-017 500 41 60; старшыня МІНСКАГА гарвыканкама Андрэй Віктаравіч ШОРАЦ. Тэл. 8-017 222 44 44.

Пакроўскія чытанні аб'яднаюць усіх

Відэаканферэнцыяй пачаліся Пакроўскія адукацыйныя чытанні «Маральныя каштоўнасці і будучыня чалавецтва», якія на працягу месяца будуць праходзіць на Гомельшчыне.

У Гомельскай епархіі Беларускай праваслаўнай царквы расказалі, што форум аб'яднае некалькі тысяч чалавек з усяго рэгіёна. Сярод іх прадстаўнікі органаў улады, устаноў адукацыі, аховы здароўя, культуры, вайсковых часцей, падраздзяленняў МНС, МУС, грамадскіх аб'яднанняў і арганізацый, моладзь, духавенства Гомельскай і Тураўскай епархій і многія іншыя.

Па ўсёй вобласці пройдуць семінары, выстаўкі, канферэнцыі, лекцыі, круглыя сталы, адкрываюцца дыскусійныя клубы і пляцоўкі, тэматычныя секцыі. Удзельнікі Пакроўскіх чытанняў будуць працаваць па некалькіх кірунках: адукацыя, выхаванне, сацыяльнае і місіянерскае служэнне, пытанні ўзаемадзеяння царквы і моладзі, СМІ... Таксама падчас чытанняў будуць названы імёны пераможцаў абласнога конкурсу па краязнаўстве «Пазнаём Гомельшчыну разам». Пакроўскія чытанні праводзіцца штогод у кастрычніку — лістападзе ў межах рэалізацыі Праграмы супрацоўніцтва паміж упраўленнем адукацыі Гомельскага аблвыканкама і дзвюма епархіямі (Гомельскай і Тураўскай) Беларускай праваслаўнай царквы.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@vziazda.by

■ Май на ўвазе!

З амерыканскімі візамі праблем больш не будзе?

Пасольства Злучаных Штатаў у нашай дзяржаве плануе пачаць выдачу турыстычных віз для ўсіх беларусаў у пачатку 2018 года. Упершыню за 10 гадоў любімы жыхар Беларусі зможа прыйсці ў пасольства ЗША ў Мінску, каб атрымаць амерыканскую візу, не будзе неабходнасці ехаць у суседнія краіны», — акцэнтаваў увагу суразмоўнік. Дыпламат растлумачыў, што на гэта рашэнне паўплывала пагаршэнне адносін паміж Злучанымі Штатамі і Расіяй. «Закрыццё візавых паслуг для грамадзян Беларусі ў пасольстве ЗША ў Маскве паскорыла гэты працэс. Мы зразумелі, што няпросты працэс атрымання візы, з якім даводзілася сутыкацца беларускім грамадзянам, стаў яшчэ больш складаным. Мы пастараліся паскорыць пашырэнне візавых паслуг, каб складанасці ў адносінах паміж Расіяй і ЗША не паўплывалі на грамадзян Беларусі», — падкрэсліў ён.

«Мы плануем адкрыць магчымасць падачы заяў для атрымання неміграцыйных віз для ўсіх грамадзян Рэспублікі Беларусь у пачатку 2018 года. Упершыню за 10 гадоў любімы жыхар Беларусі зможа прыйсці ў пасольства ЗША ў Мінску, каб атрымаць амерыканскую візу, не будзе неабходнасці ехаць у суседнія краіны», — акцэнтаваў увагу суразмоўнік. Дыпламат растлумачыў, што на гэта рашэнне паўплывала пагаршэнне адносін паміж Злучанымі Штатамі і Расіяй. «Закрыццё візавых паслуг для грамадзян Беларусі ў пасольстве ЗША ў Маскве паскорыла гэты працэс. Мы зразумелі, што няпросты працэс атрымання візы, з якім даводзілася сутыкацца беларускім грамадзянам, стаў яшчэ больш складаным. Мы пастараліся паскорыць пашырэнне візавых паслуг, каб складанасці ў адносінах паміж Расіяй і ЗША не паўплывалі на грамадзян Беларусі», — падкрэсліў ён.

«Упершыню за 10 гадоў мы маем намер пашырыць консульскія паслугі ў Мінску. Сёнь-

ня мы робім першы крок: зніжаем узроставы парог для заяўнікаў на атрыманне неміграцыйных віз з 70 да 50 гадоў», — прайнфармаваў Роберт Райлі. Ён удакладніў, што гэтае новаўвядзенне будзе дзейнічаць ужо з 1 лістапада. Яно закране выдачы гасцявой, турыстычнай і дзелавых віз (катэгорыя В1 / В2). «Вядома, для маладых людзей гэта здаецца даволі высокай перашкодай, але што зробіш: узроставае зніжэнне адкрые магчымасць атрымаць візу вялікай колькасці грамадзян Беларусі», — упэўнены дыпламат.

Роберт Райлі пакуль не змог назваць канкрэтную дату, калі пачне дзейнічаць зазначанае рашэнне, паколькі пасольству неабходна яшчэ правесці падрыхтоўчую работу. З 1 лістапада пачынае дзейнічаць яшчэ адно новаўвядзенне: заяўнікі любой катэгорыі скончылася менш за год таму, таксама могуць звярнуцца па новую візу ў Мінску. Усе астатнія працэдуры зваротаў па візы застаюцца без змен. Роберт Райлі падзякаваў ураду Беларусі і Міністэрству замежных спраў за цеснае супрацоўніцтва па названым пытанні.

Надзея ЮШКЕВІЧ. yushkevich@vziazda.by

■ Факт

ТРАГЕДЫЯ НЕ ЗАБЫВАЕЦА

На скрыжаванні вуліц у гарадскім пасёлку Карма адкрыты памятны знак ахвярам халакосту. Ён выкананы з чорнага мармуру.

Ініцыятарамі выступілі Кармянскі раённы выканаўчы камітэт і раённы Савет дэпутатаў пры падтрымцы міжнароднага грамадскага аб'яднання «Валюнтас». Дарэчы, у ліпені 1941 года, пры нямецкай акупацыі, у райцэнтры былі створаны мужчынскае і жаночае гета. У іх утрымлівалася каля 1,5 тыс. яўрэяў. 8 лістапада 1941 года вязняў прывялі да яра побач з населеным пунктам і расстрэлялі. На памятным знаку надпісы на іўрыце і на рускай мове: «Вечная памяць евреям, безвінно пагібшым ад рук нацистов в ноябре 1941 года» і на беларускай: «Помнік ахвярам фашызму — вязням Кармянскага гета».

Ірына АСТАШКЕВІЧ.
iost@vziazda.by

■ Будзь у курсе!

Як працуе транспарт у святы?

У сувязі з пераносам працоўных дзён у расклад руху гарадскога пасажырскага транспарту сталіцы ўносяцца змяненні.

Як паведамілі ў дзяржаўным прадпрыемстве «Мінсктранс», 4 лістапада аўтобусныя, тралейбусныя і трамвайныя маршруты будуць перавозіць пасажыраў па графіку працоўнага дня. 5 лістапада аўтобусныя і тралейбусныя маршруты будуць працаваць па графіку суботняга дня, трамвайныя маршруты — як па выхадных днях. 6 і 7 лістапада аўтобусныя і тралейбусныя маршруты будуць абслугоўваць пасажыраў па графіку нядзельнага дня, трамвайныя маршруты — па графіку выхаднага дня

■ Не сезон

Сіг і сом — пад забаронай

З мэтай стварэння спрыяльных умоў для ўзнаўлення чудскага сіга з 1 лістапада па 15 снежня ў Беларусі ўстанаўліваецца забарона на яго вылаў.

У гэты перыяд у сіга праходзіць нераст. Прэснаводны прадстаўнік сямейства ласасёвых не баіцца холаду і пачынае размнажэнне позняй восенню. А вось сом, наадварот, вельмі адчувальны да пахаладання, таму раней за іншыя віды рыб залягае на зімоўку. Пры гэтым сом становіцца практычна нерухомым, што робіць яго лёгкай здабычай на зімавальных ямах. Для захавання еўрапейскага сома ў зімовы перыяд з 1 лістапада па 31 сакавіка яго вылаў паўсюдна забаронены.

Як нагадалі ў Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету, здабыча гэтых відаў рыб у час забароны абдыццёпа парушальнікам у буйныя сумы: 12 базавых велічынь за кожную асобіну еўрапейскага сома і 9 базавых — за кожную асобіну чудскага сіга.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

МЗС Узбекістана высвятляе асобу выканаўцы тэракта ў Нью-Ёрку

Консульская служба знешнепалітычнага ведамства Узбекістана высвятляе асобу і грамадзянства выканаўцы тэракта ў Нью-Ёрку, які забраў напярэдадні жыцці васьмі чалавек, заявіў прадстаўнік МЗС Узбекістана.

Паводле звестак паліцыі, тэрарыст на пікапе на высокай хуткасці праехаў тры кварталы па выдзеленай для веласіпедыстаў паласе, збіўшы некалькі пешаходаў і веласіпедыстаў. Зламыснік урэзаўся ў школьны аўтобус, пасля чаго машына спынілася. Калі зламыснік вылез з кабіны са зброяй у руках, паліцыя адкрыла па ім агонь, параніўшы яго. Мяркуючы тэрарыст быў дастаўлены ў бальніцу.

Як удакладніў на прэс-канферэнцыі начальнік гарадской паліцыі Джэймс О'Ніл, зброя, якую меў пры сабе тэрарыст, аказалася пнеўматычнай. Па інфармацыі тэлекампаніі Сіэнэн, злачынца, выйшаўшы з аўто, крычаў лозунгі ў славу Алаха. Пазней стала вядома, што ў яго была пры сабе запіска, у якой ён сцвярджаў, што дзейнічаў у імя так званай Ісламскай дзяржавы.

Па інфармацыі СМІ, гэтае нападзенне стала самым буйным па колькасці ахвяр у Нью-Ёрку з часоў нападу на вежы-блізняты ў 2001 годзе.

Пры абвалах у тунэлі палігона Пунгеры ў КНДР маглі загінуць да 200 чалавек

Каля 200 чалавек, верагодна, загінулі ў КНДР у выніку абрушэння пароды ў адным з тунэляў, якія будуцца, у раёне ядзернага палігона Пунгеры (павет Кільджу, правінцыя Хамгён-Пук-

то). Пра гэта паведаміў японскі тэлеканал The Asahi Shimbun.

Паводле яго звестак, каля 100 чалавек, якія працавалі на будаўніцтве тунэля, маглі апынуцца пад заваламі ў выніку першага абвалу пароды. Яшчэ каля 100 чалавек, як мяркуецца, загінулі падчас пошукава-выратавальнай аперацыі, паколькі адбыўся яшчэ адзін абвал пароды. Час, калі адбыліся гэтыя інцыдэнты, не называецца. Прычынай абвалу, верагодна, стала правядзенне ў верасні аднаго з ядзерных выпрабаванняў, у выніку якога парода за некалькі кіламетраў ад месца яго правядзення стала рухомай. У канцы верасня і ў кастрычніку ў раёне палігона былі зафіксаваны падземныя штуршкі, канчатковыя высновы аб прыродзе якіх зрабіць не ўдалося.

Пытанне аб пахаванні цела Леніна можна вырашыць на рэферэндуме

Пахаванне цела Леніна адбудзецца, калі будзе знойдзены неканфліктны спосаб вырашэння гэтага пытання — такое меркаванне 1 лістапада выказала спікер Савета Федэрацыі Валянціна Мацвіенка.

Паводле яе слоў, Ленін на Краснай плошчы — частка расійскай гісторыі. «І я лічу, што ісці напрамом, ламаць цераз калена ў такіх пытаннях нельга. Упэўнена, некалі перапахаванне адбудзецца. Яго можна будзе ажыццявіць тады, калі грамадства прыйдзе да кансэнсусу па гэтай тэме», — заявіла В. Мацвіенка.

Яна адзначыла, што ёсць цэлае пакаленне, для якога імя Леніна значыць вельмі многае. «Гэтыя людзі маюць права разлічваць на паважлівае стаўленне да сваіх перакананняў, ідэалаў, якія яны пранеслі праз усё сваё жыццё. Яшчэ адзін ачаг супрацьстаяння краіне не патрэбны. І таму, я думаю, будзе знойдзены нейкі спакойны, неканфліктны спосаб вырашэння гэтай праблемы», — растлумачыла спікер.

На яе думку, гэтае пытанне можа быць вырашана з дапамогай рэферэндуму. Але гэта адбудзецца «не сёння і не заўтра».

Работнікі Сакратарыята Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь выказваюць глыбокае спачуванне вядучаму рэферэнту ўпраўлення інфармацыйных сістэм і тэхналогій Сакратарыята Палаты прадстаўнікоў Чукіле Святлане Анатолеўне ў сувязі з напатакшым яе вялікім горам — смерцю МАЦІ.

■ Фінансы

Падатковы рай для вяскоўцаў

Абласныя Саветы дэпутатаў да 1 снежня павінны прыняць рашэнні аб зацвярджэнні пераліку населеных пунктаў, на якія распаўсюджваецца дзеянне падатковых ільгот

У мэтах развіцця гандлю, грамадскага харчавання і бытавых паслуг на тэрыторыі сельскай мясцовасці і малых гарадскіх паселішчаў з сярэдняй колькасцю насельніцтва да 10 тысяч чалавек, а таксама стварэння дадатковых рабочых месцаў, 22 верасня кіраўніком дзяржавы падпісаны Указ №345 «Аб развіцці гандлю, грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання».

Як паведамілі рэдакцыі ў інспекцыі Міністэрства па падатках і зборах па горадзе Мінску, Указам з 1 студзеня 2018 года па 31 снежня 2022 года прадугледжана магчымасць устанаўлення на асобных тэрыторыях спецыяльнага рэжыму падаткаабкладання ў сферы гандлю, грамадскага харчавання і бытавога абслугоўвання. Дадзены рэжым прадугледжвае выплату падатку на прыбытак для прадпрыемстваў у памеры 6% і адзінага падатку для індывідуальных прадпрыемстваў у памеры адной базавай велічыні, а таксама іншых спрощаных умоў ажыццяўлення гэтых відаў дзейнасці.

Акрамя таго, прадугледжваецца на працягу пяці гадоў вызваленне суб'ектаў гаспадарання ад падатку на дабаўленую вартасць, падатку на нерухомаць, зямельнага падатку і арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці. Абласныя Саветы дэпутатаў да 1 снежня павінны прыняць рашэнні аб зацвярджэнні пераліку населеных пунктаў і тэрыторый за населенымі пунктамі, якія адносяцца да тэрыторыі сельскай мясцовасці і малых гарадскіх паселішчаў, на якія распаўсюджваецца дзеянне вышэйзгаданых падатковых ільгот, устаноўленых Указам.

Разам з тым інспекцыя нагадвае, што дзеянне Указа не распаўсюджваецца:

- на дробны гандаль аўтамабільным палівам (дызельным палівам, аўтамабільным бензінам, газам у якасці аўтамабільнага паліва), механічнымі транспартнымі сродкамі, самаходнымі машынамі, прычэпамі (паўпрычэпамі), ювелірнымі і іншымі бытавымі вырабамі з каштоўных металаў і каштоўных камянёў;
- на аказанне бытавых паслуг па тэхнічным абслугоўванні і рамонце аўтаатранспартных сродкаў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@vziazda.by

Дырэктар Дудзіцкай школы мастацтваў Лідзія ЕСЬМАН.

— **Ой, такое радыё стаяла ў маёй бабулі на падаконніку!**

Такой была мая першая рэакцыя на адзін з артафактаў калекцыі, сабранай Лідзіяй Есьман, дырэктарам Дудзіцкай школы мастацтваў, што ў Калінкавіцкім раёне. Дарэчы, жыхары Дудзічаў і Калінкавічаў па гаражах і гарышчах назбіралі каля 40 экзэмпляраў разнастайнай гукавой апаратуры, якая сёння і прадстаўлена ў экспазіцыі.

Музыкант па асноўнай прафесіі, Лідзія Міхайлаўна гаворыць, што сёння такую калекцыю сабраць было б ужо немагчыма. Змянілася пакаленне, і большасць пачысцілі ўсе магчымыя сховішчы ад смецця. Да яго аднеслі, канешне, і тэхніку, якая сумленна адслужыла сваё. Між тым яшчэ зусім нядаўна наўнасцю пераноснага радыёпрыёмніка або магнітафона сведчыла аб статусе і заможнасці яго ўладальніка. За юнаком, які нёс, напрыклад, «Мерыдыян», што пачаў выпускацца ў Кіеве ў 1967 годзе, дзяўчаты беглі прыкладна так, як у даваенныя гады за гарманістам. Так і катушачны магнітафон «Камета» 1962 года выпуску мог дазволіць сабе мець далёка не кожны малады чалавек у другой палове мінулага стагоддзя.

Такія былі і ў Калінкавіцкім раёне, бо, калі Лідзія Есьман звярнулася з заклікам: «прыносьце, што яшчэ дзе завалялася», рарытэты сталі паступаць у імправізаваны музей. Напрыклад, намеснік старшыні раённага выканаўчага

МУЗЫКА СССР

У дааіфонную эру нашы продкі ганарыліся наўнасцю транзістара «Мерыдыян»

камітэта Віктар Замосцік падарыў свой транзістарны прыёмнік «Сокал».

Маю ўвагу, без сумнення, прыцягнуў 15-кілаграмовы сеткавы лампавы радыёпрыёмнік з назвай «Звязда-54». З 1954 года яго выпускалі Харкаўскі завод «Камунар» і Маскоўскі завод «Маспрыбор».

— Мае сваякі: свёкар, муж і брат заўсёды захапляліся апаратурай, — успамінае Лідзія Есьман. — «Звязда» належала майму брату Мікалаю. Ён вельмі доўга ім карыстаўся. Потым нарэшце захацеў яго выкінуць, але я папрасіла аддаць. З гэтага ўсё і пачалося.

Дарэчы, выпуск «Звязды» быў вельмі значнай падзеяй сярэдзіны пяцідзясятых гадоў у СССР. Корпус быў штампаваны з металу, з ужываннем нікеліравання і шматпластовага лакавання. Знаўцы гавораць, што ён не ўпісваўся ў звыклую лінейку мадэляў шэрых прыёмнікаў і двадыёл у драўляных футаралах, як двадыяны падобных адзін на аднаго. Сродкі масавай інфармацыі тых гадоў апісвалі з'яўленне «Звязды-54» як велізарны прарыв у афарміцельскім дызайне, як апошні пік моды, што давала людзям надзею на новае, светлае жыццё.

Насамрэч радыёпрыёмнік «Звязда-54» па сваім вонкавым афармленні — поўная копія французскага «Excelsior-52» выпуску 1952 года. Ёсць версія, што яго прывезлі дыпламаты ў падарунак нейкай высокапастаўленай асобе. Па іншай — радыёпрыёмнік быў спецыяльна закуплены для капіравання і выпуску па распараджэнні вышэйшага кіраўніцтва.

Магнітафон «Камета МГ-201».

У пасляваенныя гады ўрадам СССР было прынята рашэнне аб абавязковым выпуску абароннымі прадпрыемствамі яшчэ і тавараў шырокага спажывання, і «Звязда» ўпісвалася ў гэтую канцэпцыю.

З 1963 года ў Рызе пачаўся выпуск партатыўнага транзістарага радыёпрыёмніка «Селга-63». Ён, між іншым, экспартаваўся ў шэраг краін, таму надпісы на шкале і на задняй сценцы былі на рускай і англійскай мовах. У 1967 годзе прыёмнік выпускаўся з таблічкай «50 гадоў Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі», а ў 1970-м — «У. І. Леніну 100 гадоў».

Партатыўны касетны магнітафон «Легенда-401», які з 1972 года выпускаў Арзамаскі прыборабудавальны завод імя 50-годдзя СССР, стаў сапраўднай легендай. Ён амаль што без змен даўжыў да пачатку 90-х гадоў. Радыёпрыёмнікам «Урал-аўта» цюнінгавалі свае «Масквічы» аматары пракаціцца не толькі з ветрыкам, але і з музыкой.

Відаць, многія настальгічна пачалі ўспамінаць тую тэхніку, якая стаяла ў вашым доме ў чырвоным куце. У Дудзічах ёсць магчымасць убацьчы катушачныя «Маяк-201», «Арбіту», «Электронік ТА-001», «Алімп»... Ёсць гучнагаварыцель «Сігнал» у драўляным корпусе. Ён ваżyць больш за тры кілаграмы. Прыбор з 1957 года выпускаўся ў тым ліку і на Гомельскім заводзе металабытавых вырабаў. Айчынную вытворчасць прадстаўляе і стацыянарны транзістарны радыёпрыёмнік «Мінск-Т». Дарэчы, гэтая мадэль атрымала Вышэйшую ўзнагароду Сусветнай выстаўкі ў Нью-Ёрку ў 1960 годзе.

У рэтра-калекцыі не толькі прыборы, але і часопісы, якія сведчаць, што бабулі сучасных школьніц былі яшчэ тымі модніцамі. Дзяўчынкі гартаюць пажайцельныя старонкі і толькі здзіўляюцца. Асобна прадстаўлена нумізматка. У гэтай экспазіцыі можа і няма эканатаў, якія б трэба было ахоўваць пад сігналацыяй, але ж грошы з выявамі зайцоў, вавёрак і зуброў, пра якіх пакуль добра памятае сярэдняе пакаленне, для сучасных падлеткаў — сапраўдны цуд.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. iost@vziazda.by

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

СМЯРОТНЫЯ ГУЛЬНІ

Жахлівая трагедыя адбылася ўчора ў Магілёве ў раёне мікрараёна Спідарожнік па вуліцы Загарадная шаша. Абринулася перакрыцце пустуючага дома, дзе гулялі двое дзяцей 2007 і 2008 гадоў нараджэння. Адзін з малых загінуў, другі ў вельмі цяжкім стане дастаўлены ў рэанімацыю Магілёўскай абласной бальніцы.

Фота БЕЛТА.

Як паведаміў афіцыйны прадстаўнік Магілёўскага абласнога УМНС Вадзім УРУБЛЕЎСКІ, сігнал на пульт дзяжурнага паступіў у 15.45. На месца выехаў пажарны аварыйна-выратавальны атрад, псіхалагі, медыцынская служба. У рабоце быў задзейнічаны кран для разбору завалу будынка.

Афіцыйны прадстаўнік УСК па Магілёўскай вобласці Аксана САЛЯНЮК дадала, што няшчасны выпадак адбыўся на тэрыторыі недабудаванага прыватнага дома, які знаходзіўся ў занятым выглядзе. Работу аперацыйна-следчай групы, якая займаецца гэтай справай, каардынуе старшыня УСК па Магілёўскай вобласці Андрэй Ліс.

Галоўны ўрач абласной дзіцячай бальніцы Ігар КАСКО паведаміў карэспандэнту «Звязды», што 9-гадовае дзіця было дастаўлена ў бальніцу ў стане клінічнай смерці. Яно атрымала вельмі цяжкія школьныя траўмы і шматлікія касцявыя пераломы. У ходзе апе-

рацыі была адноўлена сардэчная дзейнасць пацыента і ён быў пераведзены ў рэанімацыйнае аддзяленне. На 18.00 учарашняга дня дзіця знаходзілася ў стане комы.

Нэллі ЗІГУЛЯ. zigulya@vziazda.by

ДЗІЦЯ НА БЕГАВЕЛЕ — ПА ПРАСПЕКЦЕ...

У Мінску мінакі выратавалі жыццё двухгадоваму дзіцяці, якое ехала на бегавеле па праезнай частцы. Адбылося гэта некалькі дзён таму, але стала вядома толькі цяпер, калі Заводскі РАУС сталіцы выказаў шчырую падзяку нераўнадушным людзям за спагадліваць.

Інцыдэнт адбыўся ўвечары. У дзяжурную частку патэлефанавала жанчына, якая паведаміла, што па Партызанскім праспекце каля дома №26 па дарозе ў першай паласе на бегавеле ехала дзіця гадоў двух-трох, дарослых побач не было. Бегавел — гэта веласіпед без педаляў, у рух дзіця прыводзіць яго ўласнымі нагамі, адштурхоўваючыся ад зямлі.

Жанчына, якая званіла, забрала малечу з дарогі. На месца прыбылі супрацоўнікі ДАІ, супакоілі і дзіця, і ўсхваляваную ратавальніцу. А праз некалькі хвілін дзяжурны паведаміў, што маці знайшлася, яна сама звярнулася ў міліцыю па дапамогу ў пошуках двухгадовага сына.

Высветлілася, што маці з дзіцем выйшлі на прагулку, у нейкі момант жанчына на нешта пераклучыла ўвагу і... сын на бегавеле знік у невядомым кірунку. І выехаў на праезную частку. На шчасце, побач апынуліся жанчына і малады чалавек, якія дапамаглі юнаму кіроўцу пакінуць дарогу.

МЕТАЛ НЕ ДАЕХАЎ ДА РАСІІ

Паблізу пасёлка Самахвалавічы Мінскага раёна супрацоўнікі УБЭЗ ГУУС Мінгарвыканкама і АБЭЗ Савец-

кага РУУС сталіцы затрымалі 55-гадовага мінчаніна, які ажыццяўляў нарыхтоўку лому і каляровых металаў без спецыяльнага дазволу.

Былі выяўлены і канфіскаваны 17 490 кілаграмаў лому чорнага металу, 4 350 кілаграмаў медзі і 850 кілаграмаў лому латуні на агульную суму больш як 54 тысячы рублёў. Затрыманы растлумачыў, што плановаў перавезці лом у Расію, паколькі там яго кошт у некалькі разоў большы, чым у Беларусі. У дачыненні да мужчыны складзены адміністрацыйны пратакол за незаконную прадпрыемальніцкую дзейнасць. Яму пагражае штраф у памеры да ста базавых велічынь з канфіскацыяй прадметаў адміністрацыйнага правапарушэння, прылад і сродкаў яго здзяйснення незалежна ад таго, у чыёй уласнасці яны знаходзяцца, а таксама даходу, атрыманага ў выніку такой дзейнасці, або без канфіскацыі.

Сяргей РАСОЛЬКА. rs@vziazda.by

МАБІЛЬНАЯ СУВЯЗЬ — НА НОВАЙ ХУТКАСЦІ

МТС працягвае пашыраць геаграфію 4G для сваіх абанентаў. Ацаніць перавагі тэхналогіі цяпер змогуць жыхары 19 новых гарадоў і пасёлкаў Мінскай і Віцебскай абласцей. Акрамя таго, дадатковыя базавыя станцыі LTE запрацавалі там, дзе ўжо ёсць 4G ад МТС і попыт на тэхналогію высокі.

— Сетку LTE мы пашыраем разам са сваім інфраструктурным партнёрам beCloud. Да запуску 4G у новых гарадах падыходзім комплексна: у салонах МТС і партнёраў абаненты могуць пракасультавацца па тарыфах лінейкі 4G, падключыць актуальныя паслугі і на выгадных умовах набыць смартфон, які падтрымлівае рэжым сеткі LTE. Для нас важна, каб нашы абаненты маглі камфортна карыстацца перадавымі тэхналогіямі ў галіне

мабільнай перадачы даных, — падкрэслівае дырэктар камерцыйнага дэпартамента МТС Мікалай БУЛАШ.

Новыя базавыя станцыі 4G адкрыліся ў Мінскай вобласці ў Вілейцы, Гатаве, Жодзіне, Забалоці, Нясвіжы, Светлым Шляху, Слабадзе, Слуцку, Хацэжыне. У Віцебскай вобласці — у Бешанковічах, Глыбокім, Докшыцах, Талачыне, Мёрах, Расонах, Сянне, Ушачах, Шуміліне і Чашніках.

Сетка LTE пачала працаваць у Беларусі ў 2015 годзе. Першым горадам, дзе запусцілі 4G, стаў Мінск. Сёння ў сталіцы налічваецца больш за 200 базавых станцый, а ўсяго па краіне іх цяпер больш за 700. Галоўнае адрозненне сеткі 4G ад папярэдніх пакаленняў — гэта хуткасць перадачы даных. У планах МТС да канца года прапанаваць паслугі на базе 4G жыхарам яшчэ 30 новых гарадоў і пасёлкаў краіны.

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@vziazda.by

САМ СЯБЕ АБАКРАЎ

Лідскі прадпрыемальнік наўмысна прывеў сваю фірму да банкруцтва.

Як паведаміў начальнік Лідскага міжрэённага аддзела ўпраўлення Дэпартамента фінансавых расследаванняў КДК па Гродзенскай вобласці Андрэй ЛАГУНОЎ, прадпрыемальнік П. заключыў з Лідскім прыватным прадпрыемствам дагавор пазыкі на суму 45 тыс. рублёў пад 5% гадавых. Вярнуць павінен быў праз два месяцы. Але, як толькі паступілі грошы, зняў іх з разліковага рахунка ў асабісты даход. Гэта прывяло да эканамічнай неплацежаздольнасці зарэгістраванага ім гаспадарчага суб'екта, ці, кажучы прасцей, да банкруцтва. А крэдытору нанесена маёмасная шкода ў асабіста буйным памеры.

Па гэтым факце Лідскім раённым аддзелам Следчага камітэта заведзена крымінальная справа, а на маёмасць прадпрыемальніка накладзены арышт. Вядзецца расследаванне.

Маргарыта УШКЕВІЧ. margo@vziazda.by

УТУЛЬНЫ ЭКСКЛЮЗІЎ

Дызайнеры-валюшнікі прадставілі новыя калекцыі на «шэрсцівалі» ў Гродне

Паказ адбыўся ў Цэнтры спадчыны. Тут можна было не толькі ўбачыць моднае дэфіле, але і паўдзельнічаць у конкурсах, майстар-класах, а таксама набыць эксклюзіўныя рэчы.

Старажытнае, але забытае майстэрства, зноў выклікае шырокую цікавасць. Аб гэтым сведчыць і фестываль валюшнікаў, які праходзіць у Гродне трэці раз. Многія імкнуліся трапіць на майстар-класы па вырабе аксесуараў. На адным вучылі рабіць кветку на адзенне, на другім качалі шарыкі на пацеркі. Ахвотных было хоць адбаўляй. Прычым, сярод вучняў — не толькі жанчыны і дзеці, але і мужчыны. Як паведаміла **метадыст Цэнтра спадчыны Людміла ЛЕБЕДЗЬ**, многія ўдзельнікі майстар-класаў зацікавіліся шырокімі магчымасцямі выкарыстання шэрсці і пажадалі запісацца на курсы, якія тут праходзяць два разы на тыдні.

Шырокую цікавасць выклікалі вырабы майстроў, якія дэманстраваліся ў асобнай зале. Кожную работу можна назваць шэдэўрам. Дызайнеры ахвотна расказвалі пра свае калекцыі. Адна з апошніх **майстра Алены ВІТКО** носіць назву «Восень у стылі «эль». Як растлумачыла Алена, вобразы калекцыі ёй навеялі старажытныя сядзібы з восеньскім каларытам. Ужывае дызайнер у

адзенні і яркую шэрсць, якую набывае на Слонімскай фабрыцы, дзе кошт даволі прымальны.

Аказваецца, у валюшнікавыя вырабы можна амаль поўнасцю апрацуць — ад сукенкі да цёплага паліто. Дапаўняюць камплекты галаўныя ўборы, сумкі, паланціны, шалікі, розныя аксесуары. Што і прадэманстравалі падчас дэфіле дзяўчаты з тэатра моды «Маладосць» Гродзенскага каледжа тэхнікі, тэхналогій і дызайну. Дарэчы, адсюль выходзіць нямала майстроў моднага адзення. Вырабы майстроў-валюшнікаў мадэлі дэманструюць толькі другі раз і з задавальненнем апрацоўваюць у

цёплыя рэчы. Якраз на восеньскае надвор'е.

Праўда, такія рэчы не кожнаму па кішэні. На «шэрсцівалі» больш цікавіліся, прыглядаліся, чым куплялі. Напрыклад, у калекцыі Алены цана пачынаецца з 200 рублёў. Але праца гэта не такая лёгкая, кажа майстар, на адзін выраб трэба затраціць цэлы тыдзень.

Некалькі жанчын абступілі ў цэнтры залы манекен з шыкоўным паліто. Нават дылетанту зразумела, колькі незвычайных тэхнік тут выкарыстана. **Майстар Алена РАЖАНКОВА** паказвае валакно крапівы на рукавах, шоўкавы ўстаўкі на кішэнях. Да паліто пры-

стасаваны капялюш і сумка. Жанчына расказала, што рабіла гэты цуд для сябе, любімай, але гатова прадаць, калі знойдзецца пакупнік, які зможа даць за яго тысячу долараў.

За суму ад 40 да 50 рублёў можна было набыць прыгожы паланцін. **Майстар Бернарда ШЭНДЗІК** паведаміла, што свае вырабы прадае па выхадных на гарадской вуліцы рамеснікаў. Самы хадавы тавар — шалікі, а вось больш значныя рэчы ідуць складаней, хоць цікавацца імі многія. Кажа, што кошт залежыць ад сыравіны. Майстар карыстаецца аўстралійскай воўнай, якую набывае ў Польшчы, дзе сама і пражывае. Але аформілася майстрам у Беларусі, бо тут лягчэй з дакументамі. У гэтай справе пай-

шла па бацькавых слядах — ён рабіў валёнкі, а сама Бернарда ў пачатку года прайшла двухмесячныя курсы ў Цэнтры спадчыны. У яе калекцыі некалькі дзясяткаў капелюшоў, якія, спадзяецца жанчына, зноў увойдуць у моду і будуць мець шырокі попыт.

Пакуль у трэндзе прыгожыя і даступныя па цане камплекты «шапка-рукавічкі». **Майстар Надзея АНЦІПЕНКА** вырабляе іх за 3—4 дні. Свае камплекты ацэньвае ў 40 рублёў. А вось маю цікаўнасць выклікаў модны жакет, за які прасілі 150 рублёў. Хоць і не тання, але відавочна, што гэта эксклюзіўная рэч. Да таго ж вельмі актуальная падчас халадоў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@viazda.by

НАГАМ ЦЁПЛА — СЭРЦУ РАДАСНА!

Дзяды яшчэ так рабілі...

Пра тое, адкуль на Дрыбіншчыне з'явілася шапавальства, існуе дзве легенды. Адна з іх расказвае, што мясцовы шляхціч аддаў некалькіх прыгонных сялян для навучання валюшным рамямства ў Ніжагародскую губерню. Згодна з другім меркаваннем, гаспадар маёнтка, каб павялічыць насельніцтва краю, стаў запрашаць да сябе ўсіх, каго заўгодна. Да гасціннага пана пацягнуліся людзі розных сааслоўяў ды ўменняў, былі сярод іх і майстры, якія працавалі з шэрсцю.

Так ці інакш, а згодна з этнаграфічнымі даследаваннямі, шапавальства існавала тут з канца XVIII стагоддзя, і да гэтага часу захаваліся цэлыя дынастыі валюшных майстроў: сем'і Асіпоўскіх, Масаніных, Зюлікавых... Працуюць яны па дзедзінскім метады, калі для работы патрэбны толькі воўна, гарачая вада ды ўласныя рукі. Адсюль і знакамітасць у дрыбінскага «вырабу» — кожны майстар расказае, чаму яго валёнкі непаўторныя, і будзе мець рацыю.

У нас раней было мноства рамёстваў: бондарства, пляценне з лазы і саломы, ганчарства, але да сённяшняга часу дайшло толькі шапавальства, — расказвае **дырэктар Дрыбінскага раённага гісторыка-этнаграфічнага музея Жанна КЛІМАВА**. Цікавасць да яго ўзнікла, бадай, з самага пачатку існавання музея ў 1995 годзе, але сапраўдная работа распачалася пры маёй папярэдніцы Алене Рэбкевіч. Чалавек дзейсны і зацікаўлены, яна выбрала адзін з кірункаў і пачала яго

развіваць. Мы выпраўляліся ў этнаграфічныя экспедыцыі, стваралі картатэку, фота- і відэаархіў, пры музеі адкрыліся аб'яднанне «Шапавал» для дарослых і «Катрушнік» — для маленькіх майстроў. У 2009 годзе дрыбінскі прамысел унеслі ў спіс нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцяў Беларусі. Мы ездзілі на выставы, паступова расла цікаўнасць, з'явіліся аграсядзібы, што прапанавалі турыстам пахвыць у хаце «сапраўднага шапавала», але найбольш сведчанню і цікавінак пра старажытнае рамёство захоўваецца ўсё ж супрацоўнікамі музея.

Гісторыя пад гарбату

У 2012 годзе супрацоўнікі выйгралі першы грант і

потым у 2013—2014 гадах асвойвалі сродкі: закупілі воўну, абсталяванне, адкрылі творчую лабараторыю. Адным словам, работа з самага пачатку накіроўвалася ў культурна-асветніцкае рэчышча, так што канкурэнцыю з боку Смілавіч, калі там пачалося аднаўленне валюшняй фабрыкі, у Дрыбіне не адчулі. Затое катрушнікамі зацікавіўся турыстычны аддзел Магілёўскай вобласці.

Сёння цераз раён праходзіць турыстычны напрамак Магілёў—Дрыбін—Мсціслаў. Гасцям паказваюць майстар-класы, экскурсіі, ладзяць выязныя мерапрыемствы. Філіял у аграгарадку Расна прапануе пабыць у фітапакоі з лекавымі травамі і пакаштаваць травяны чай.

Па назіраннях Жанны Клімавай, часта турысты

даведваюцца пра дрыбінскіх катрушнікаў праз інтэрнэт і пасля замаўляюць сустрэчу. Пачуць пра ўнікальных на Беларусі рамеснікаў можна на кірмашах народнай творчасці, святах з традыцыйным ухілам, падчас выстаў у Мінску, Магілёве, Смаленску. Традыцыйна ў канцы лістапада праходзіць «Дзень валёнкі» — свята, якое любяць школьнікі за конкурсы і гульні. Пасля такіх мерапрыемстваў музейны гурток папаўняецца новымі ўдзельнікамі. Малым падабаецца мацаць вырабы, самім валіць воўну.

Самыя маленькія нашы вучні — дзеткі ад сямі гадоў. Цяпер у групе займаецца 12 дзяцей два разы на тыдзень. Заняткі праходзяць так, як у сям'і дзядуля вучыў бы нашчадка. Асвойваем разам практыку мокрага валення, спрабуем фальцаваць — наносіць іголкай на валёнкі ўзоры з фарбаванай воўны. Расказваем малым пра асаблівасці краю і гісторыю рамёства, а яшчэ перадаём у спадчыну катрушніцкі лемезень, — расказвае **Таццяна ЧАРАПОВІЧ, кіраўнік народнага аб'яднання «Шапавал» і навуковы супрацоўнік музея.**

Катрушніцкі лемезень — асаблівая мова дрыбінскіх майстроў. І сёння ў звычайнай гутарцы жыхароў дзедзі, а праскочыць незразумелае для чужога вуха слова. У гэтым «разыначка» краю, бо нідзе, акрамя Дрыбіншчыны, на лемезні не размаўляюць. Мінуплымі стагоддзямі вандруюныя шапавалы стварылі непаўторную гаворку, запазычыўшы асаблівасці некалькіх моў. Такім чынам узнікла асобная «прафесійная» мова з 915 унікальных слоў, якія адносіліся да абзначэння 13 сэнсавых груп: «чалавек», «прырода», «жа», «дзеянні»

і г. д. Так асцярожныя катрушнікі захоўвалі сакрэты свайго майстэрства.

Часам надакучыць пальчыкамі воўну мяць, кінеш і збяжыш на вуліцу. Тады бацька цікавіцца: «Куды ты пахліла?» (Куды ты пайшла? — **Аўт.**) Я яго разумею, а вось тое, што да мяне звяртаюцца на катрушніцкім лемезні, не ўсведамляла, бо для нашай мясцовасці гэта мова звыклая, — успамінае Таццяна Чараповіч.

Дом шапавала

Сваё ўменне працаваць з воўнай жанчына атрымала ад бацькі. Міхаіл Іванавіч Арцёмаў валіў валёнкі для сям'і і для продажу. У хаце на стала раскладваў воўну, а сямігадовая дачка разам са старэйшым братам ужо былі побач.

Дзеці дапамагалі «таптаць» аснову для валёнкі і адначасова даведваліся, як правільна раскласці воўну, як важна яе ўзважваць, каб абутак атрымаўся аднолькавы па памеры і патрэбнай таўшчыні. Унутр нарыхтоўкі закладвалі «душу» — кавалак паперы або тканіны, каб сценкі падчас валення не зліпаліся. Потым бацька качаў воўну, пакуль не атрымліваўся вялізны валёнак, які заварочвалі ў вільготную тканіну і яшчэ раз абвальвалі. Далей наступала самая цікавая для малых частка работы — нарыхтоўку палівалі кіпнем, і тая меншала ў памерах.

Ад бацькі Таццяна дазналася, як правільна закладаць калодку, каб надаць абутку форму ступні. У спрактыкаванага майстра заўсёды пры сабе некалькі калодак — на нагу дарослага мужчыны, на жаночую нагу, на ножку дзіцяці. Да калодкі ставілася пярдня і задняе правідла, каб сфарміраваць халіву, забіваліся кліны. І потым мокры

валёнак адпраўлялі сушыцца ў гарача напаленую печ.

— Памятаю, як бацька разам з Міхеевым Канстанцінам, іншымі шапаваламі зімою выпраўляліся па суседніх раёнах. На Дрыбіншчыне здаўна існавала два промыслы — саматужны і адыходны. Пры саматужным майстар сядзеў на месцы і чакаў заказчыка, а пры адыходным катрушнікі спыняліся ў гаспадароў і, пакуль выконвалі работу, жылі пры сям'і. Нездарма ж захавалася прыслоўе: «Дзе шапавал стаў, там яго і стан». Так вандравалі цэлыя зіму, а дадому перад вясной прыносілі заробак.

Пра тое, каб сур'ёзна займацца шапавальствам як прафесіяй, Таццяна не думала. Адвучылася ў школе, атрымала прафесію, выйшла замуж — і лёс павярнуўся так, што зноў аказалася дома. Дзеці раслі хутка, і дзядуля рабіў для іх абноўкі. Рамёством зацікавіўся і муж, які да таго часу з катрушніцкім промыслам не сустракаўся. Затое пасля вучобы ў цесця змайстравалі адмысловы стол для валення, з жолабам, каб гарачая вада не цякла на падлогу.

Цяпер у дом да сям'і Чараповіч заходзяць дзеці з аб'яднання «Катрушнік» пры музеі — паглядзець, як вырабляюць сапраўдныя, не сучасныя валёнкі.

Любы промысел можа стаць адметным для мясцовасці, толькі трэба яго зразумець, адчуць асаблівасць, так лічаць дрыбінскія майстры. У іх, напрыклад, гэта атрымалася. Валёнкі ад умельца-шапавала, упрыгожаныя каляровым узорам, носяць не толькі дзеля цяпла. Яны хутчэй як успамін пра вандруюку ў своеасаблівы свет катрушнікаў, пра незвычайныя людзей і іх справы.

Рягнеда ЮРГЕЛЬ.
yurgel@viazda.by

На адзін мужчынскі валёнак трэба каля кілаграма воўны. Майстар Таццяна ЧАРАПОВІЧ параўноўвае нарыхтоўку і амаль гатовы выраб.

БАМБУКАВАЯ ПАЛКА

На дварэ ўвесь дзень імжэла. Каб хоць крыху ўзняць настрой, я вырашыла парадаваць сябе чымсьці салодзенькім. Па дарозе ў краму ўбачыла, як маці працягвае свайму малому пірожнае з узбітым крэмам. Хлопчык жа не ўтрымаў тую смакату — выпусціў на асфальт. Як гэта часта бывае, «маслам уніз». Маці адразу ж накінулася на малага: «Рукі дзіравыя!.. Я табе, што, мільянер?! Больш не прасі, не атрымаеш ніякіх пірожных!»

Я хуценька пабегла ў краму па тое ж пірожнае. Пакуль стаяла ў чарзе да касы, успомніла ўсходнюю прытчу.

Жылі ў адной вёсцы бабуля, яе дачка і ўнучак. Адночы маці вярнулася пасля цяжкага дня ў полі дадому. Сабрала на стол і паклікала абедальніцы свайго чатырохгадовага сыночка. За ядой хлопчык стаў дурэць, раскідваць рыс з талеркі.

Маці пачала сварыцца на малага:

— Ты што робіш? Хіба можна так абыходзіцца з рысам? Ведаеш, колькі мне трэба працаваць, каб ты мог паесці ўволю?

Схапіўшы доўгую бамбукавую палку, яна ўдарыла сына. На плач унука прыбегла бабуля.

— Пачакай, навошта ты крыўдзіш дзіцятка?

Дачка не стала тлумачыць маці, у чым правініўся малы, а замест гэтага груба адказала:

— Мой сын, што хачу, тое і раблю.

Бабулька моўчкі падняла з падлогі бамбукавую палку і стала біць ёй дачку.

— За што ты мяне б'еш? — завыла тая.

А бабулька, працягваючы абсыпаць яе ўдарамі, прыгаворвала:

— Мая дачка, што хачу, тое і раблю, мая дачка, што хачу, тое і раблю...

...Суседзі, што жылі над нашай кватэрай, пастаянна сварыліся. Ні дня не праходзіла без крыку. Прычым скандал мог адбыцца з-за нямытага посуду, разбітага слоіка з сокам... Яны, відаць, думалі, што гэтага ніхто не чуе. Бо на людзях паводзілі сябе зусім па-іншаму. Хадзілі за ручкі, называлі адно аднаго «мілая, мілы, сонейка, зайчык». Але ж ёсць людзі, якім нават няважна, чуе хто ці не.

Неяк вярталася з Вільні. Да адпраўлення цягніка заставалася хвілін 10. Мажная кабета адправіла мужа ў дзёўці-фры па алкаголь. У вагон мужчына з пакункам усючыў ледзь не ў апошнюю секунду. «Паспеў», — выдыхнуў. Але, як высветлілася, купіў не той каньяк, што хацела яго жонка. Жанчына не стрымлівала сябе. Выпаліла ўсё, што думае пра свайго «адзінага і непаўторнага». Што ён «нават алкаголь купіць не можа без яе», што «бязрукі, безгаловы». І як яна з ім, бедная, жыве столькі гадоў, трывае. Усім у цягніку хацелася праваліцца скрозь зямлю ад сорама за жанчыну і няёмкасці за яе мужа.

Ужо не першы раз лаўлю сябе на думцы, што большасць людзей чамусьці рэдка ставяць сябе на месца іншых. Хоць ва ўсіх рэлігіях ёсць такая фраза: «Не рабі іншаму таго, чаго не хочаш сабе». Якраз пра гэта, яшчэ да таго, як выйсці замуж, я размаўляла з адной мудрай сямейнай парай. Мы ехалі ў адным купэ з Мінска да Санкт-Пецярбурга. Я ўсю дарогу з захапленнем назірала, з якой непадробнай пшчотай і клопамат яны ставіліся адно да аднаго! Менавіта Людміла Іванаўна дала мне надзвычай каштоўную параду, якой я сёння карыстаюся ў сваім сямейным жыцці. «Што б ні здарылася, заўсёды будзь для свайго мужа і дзетак адвакатам. Судзі і пракуроры і так знойдуцца. І ніколі не павышай голас, не крычы, а тым больш не падымай руку на сваіх родных. Нават у парыве адчаю ці крыўды. Шчасце любіць цішыню і пшчоту».

Памятаеце гісторыю пра Вецер і Сонца? Адночы яны паспрачаліся, хто з іх мацнейшы. «Паглядзі, — сказаў Вецер, — як я зараз налячу на вандроўніка і імгненна сарву з яго плашч!». І тут жа пачаў дзьмуць з усяе сілы. Але чым больш стараўся, тым мацней захутваўся вандроўнік у плашч і прыспешваў свайго вернага каня. Сонца ж нічога не сказала. Проста ўсміхнулася, выглянула з-за аблокаў і абарэла вандроўніка. Неўзабаве ён зняў свой плашч і прывязаў да сядла... Як бачыце, пшчотай і дабрыйнёй можна дабіцца значна большага, чым сілай ды злосцю.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
nadzija@zviazda.by

Тыя, хто побач

Незвычайныя гульні для «маленькіх прынцаў», або У дзяцей з аўтызмам ёсць будучыня

Фота Сяргея НІКАНОВЧА.

Яшчэ некалькі гадоў таму большасць беларускіх бацькоў ставіла крыж на пасяховай будучыні сваіх «маленькіх прынцаў» (так называюць малых з аўтызмам. — Аўт.) Але ў апошні час шмат што, дзякуючы богу, змянілася. З'явіліся школы з інклюзіўным асяроддзем, цьютары, тэатр, дзе ў ролі ак-

цэраў выступаюць і дзеці з аўтызмам, стартаваў праект «Спорт-інклюзія». Вялікай радасцю для мам і татаў стала адкрыццё ў Мінску інклюзіўнага цэнтара падтрымкі і суправаджэння сем'яў пры міжнароднай дабрачыннай грамадскай арганізацыі «Дзеці. Аўтызм. Бацькі».

Мы сустрэліся са спецыялістам па сэнсарнай інтэграцыі Інклюзіўнага цэнтара Аляксандрам ГАЛАМОНАВЫМ перад заняткам з яго першым падапечным Ільёй. І пагаварылі пра маленькія і вялікія перамогі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «СГ».)

Знайсці сябе

«БАРБАРА І ЭДУАРДА»: сумеснае ча-ча-ча са смакам бульбы

Яркія касцюмы, гукі самбы, румбы і ча-ча-ча, запальныя танцы... Хтосьці скажа, што гэта карнавал у Бразіліі, і... не будзе мець рацыі. Усю гэтую гарачую і пазітыўную атмасферу з лёгкасцю можа арганізаваць дуэт з Кубы «Барбара і Эдуарда» — Барбара Гравэ дэ Перальта і Эдуарда Ферэр Сангез. Цяпер яны жывуць у вёсцы Валашава каля Слуцка. Беларусь стала для іх не толькі падарожжам у незвычайную краіну, але і другім домам, дзе яны знайшлі адно аднаго. Галоўным заняткам зараз для Барбары і Эдуарда з'яўляецца вывучэнне рускай мовы. Але, нягледзячы на свой графік, яны знайшлі час і з радасцю пагадзіліся пагаварыць з намі.

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

■ **Добрая справа**

АЎКОЦКІ

Сёння ў Беларусі больш за 1000 сем'яў выхоўваюць дзяцей з аўтызмам. Каб хоць бы крыху палегчыць фінансавыя затраты бацькоў на лячэнне, быў створаны дабрачынны праект «Добрыя паштоўкі Аўкоцікі».

ЯК ГЭТА ПРАЦУЕ

— Ідэя дапамагаць сем'ям, якія сутыкнуліся з праблемай дзіцячага аўтызму, з'явілася пасля сустрэчы з былымі аднакласнікамі, — расказвае кіраўнік праекта **Марына РОМАН**. — У адной з маіх школьных сябровак ёсць сын. У два гады ўрачы паставілі хлопчыку гэты дыягназ.

Аб аўтызме я ведала і раней, але пасля той сустрэчы значна паглыбілася ў тэму. Лекаў, як вядома, няма, але абсалютна дакладна даказана, што калі з самага ранняга ўзросту развіваць такіх дзяцей і займацца іх сацыялізацыяй, то вынікі будуць неймаверныя. Аднак рэабілітацыя сёння каштуе вялікіх грошай. Не ўсім бацькам гэта па кішэні. І вось тут і з'явілася думка арганізаваць інтэрнэт-краму па продажы паштовак. А атрыманыя грошы перадаваць не толькі на дабрачынны рахунак сына маёй знаёмай, але і іншым дзецям.

Сёння праект «Аўкоцікі» сабраў каля 20 валанцёраў — аднадумцаў, якія займаюцца самымі рознымі справамі. Хтосьці малюе паштоўкі, хтосьці адказвае за юрыдычныя пытанні, хтосьці клапаціцца аб сайце, — каб ён быў зручны і зразумелы для карыстальнікаў.

— Спачатку мы нават не ведалі, што нашай асноўнай аўдыторыяй стануць посткрэсеры (посткрэсінг — праект, створаны дзеля магчымасці атрымання паштовак з усяго свету. — **Аўт.**), — расказвае **Марына**. Ідэя была ў тым, каб стварыць сэрвіс па адпраўцы друкаваных паштовак. Напрыклад, вы хочаце парадаваць каго-небудзь прыгожай карткай: выбіраеце яе ў нас на сайце www.aukotiki.by, пішаце ў заяўцы пажаданне або паведамленне атрымальніку, а мы, у сваю чаргу, усё прыгожа афармляем і адпраўляем ад вашага імя.

Сёння «Добрыя паштоўкі Аўкоцікі» падтрымліваюць чатырох дзяцей. Але пазней, калі праект «падрасце», іх стане больш, запэўнівае **Марына**. Ужо зараз стваральніцы «Аўкоцікаў» пішуць удзячныя пакупнікі і людзі, якім проста спадабалася сама ідэя праекта.

— Мы рэгулярна абнаўляем і пашыраем асартымент аўтарскіх паштовак, стараемся

Як дапамагаць, купляючы паштоўкі

рабіць прыемныя дробязі. Напрыклад, укладваем дадатковую паштоўку-сюрпрыз у кожны заказ.

Сумы, якія мы рыхтуем да пералічэння ў сем'і, пакуль невялікія. Але спадзяёмся, што гэты толькі пачатак і пазней у нас з'явіцца магчымасць пералічваць кожнаму з дзяцей 100—500 рублёў штотомся. А пакуль радуемся таму, што мінімум адну паштоўку ў дзень у нас ужо купляюць.

Яшчэ ў нас ёсць вялікая і, мабыць, трохі амбіцыйная мара: з цягам часу, калі знойдзем спонсараў, стварыць першую ў Беларусі спецыялізаваную вёску «Аўкоцікі», дзе людзі з дыягназам аўтызм маглі б жыць і весці агульную хатнюю гаспадарку.

ЯК ДАЛУЧЫЦЦА ДА ПРАЕКТА

Сярод першых мастакоў праекта былі малодшая сястра **Марыны Кацярына** і адна з яе добрых сябровак **Таццяна ПУЧКОВА**.

— Шмат гадоў я маю справу з «сухім» акадэмічным дызайнам, — кажа **Таццяна**. — І калі выпадае магчымасць папрацаваць над творчымі, мастацкімі заказамі, вельмі радуся. За сваю кар'еру я намалювала шмат паштовак на зусім розную тэматыку і для розных мэт, але праект «Аўкоцікі» — гэта асаблівае задавальненне для мяне. Бо тут я малюю не дзеля грошай і не для дарослых сур'ёзных заказчыкаў, а для дзяцей, для душы, для радасці. Вядома, важная і сама ідэя звярнуць увагу людзей на праблему дзяцей з аўтызмам. Мне здаецца, наша грамадства не вельмі гатова разумець людзей з асаблівасцямі. У нас прынята быць моцнымі і здаровымі, і мы часта баімся і аспрэчваем праблемы іншых проста праз няведанне. Задача «Аўкоцікаў» — прыбраць гэты бар'ер неразумення, заахоціць людзей быць больш добрымі адно да аднаго.

Пасля таго як праект «раскруціўся», пачалі паступаць прапановы і ад іншых мастакоў. Такім чынам, база ілюстратараў увесь час расце, а асартымент паштовак пашыраецца.

Сёння далучыцца да «Аўкоцікаў» вельмі проста. Любы ахвотны, і гэта не толькі

Таццяна ПУЧКОВА — адна з першых мастакоў, якія далучыліся да праекта.

ілюстратар або прафесійны мастак, можа стаць валанцёрам і маляваць паштоўкі. Да-статкова напісаць на электронны адрас: marinaroman@yandex.ru.

Ганна БАГІНО. bahino@vziazda.by

Паштоўкі на розны густ можна набыць на сайце aukotiki.by.

Сярод тых, каму дапамагаюць «Добрыя паштоўкі Аўкоцікі», — 8-гадовы **Ігар РАДЗЬКО**. Яго мама **Марыя** ўспамінае:

— Прыкметы аўтызму ў нас, як і ў большасці, праявіліся не адразу. Турбаваць я пачала, калі сын не рэагаваў на сваё імя, гадзінамі бегаў з кута ў кут, не разумеючы, што адбываецца навокал. Наш тата не вытрымаў — здаўся, пайшоў. Ды і сябры сталі саромецца выходзіць з намі на вуліцу з-за дзіўных паводзін Ігара. Але свет не без добрых людзей. Знайшліся мамы, якія таксама гадуць дзяцей з аўтызмам. Яны расказалі мне пра метады лячэння, якія даюць добрыя вынікі.

Зараз мы прайшлі чатыры курсы рэабілітацыі. На ўсё гэта з вялікай цяжкасцю ўдавалася сабраць грошы, адмаўляючы сабе літаральна ва ўсім. Але эфект сапраўды добры. Вось толькі на тое, каб працягнуць заняткі і замацаваць становачую дынаміку, грошай пакуль не хапае.

Незвычайныя гульні для «маленькіх прынцаў»...

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— **Што такое сэнсарная інтэграцыя, і як яна можа дапамагчы дзецям з аўтызмам?**

— Сэнсарная інтэграцыя — гэта рэабілітацыйны метады, які праз адчуванні дапамагае значна палепшыць жыццё дзіцяці: павысіць яго здольнасць да навучання, наладзіць узаемадзеянне з навакольным светам. Заняткі праходзяць у форме своеасаблівай гульні.

Першапачаткова гэты метады быў распрацаваны не для «маленькіх прынцаў», а для хлопчыкаў і дзяўчатак, у якіх ёсць праблемы з сэнсорыкай. Джын Айрэс, якая вынайшла яго, заўважыла, што часта праблемы з навучаннем узнікаюць не таму, што дзеці няздольныя, гэта можа быць звязана з асаблівасцю апрацоўкі зрокавай, слыхавой, тактыльнай, вестыбулярнай інфармацыі. Напрыклад, вучню з сэнсарнымі парушэннямі складана ўлоўваць тое, пра што кажа настаўнік, ён пачынае нервавацца, круціцца, не можа засяродзіць увагу, праяўляе нейкія незвычайныя паводзіны. Пазней, калі вучоныя ўзяліся за больш дэталёвае даследаванне сімптоматыкі аўтызму, высветлілася, што 80—90% дзяцей з такім дыягназам маюць праблемы з сэнсорыкай. Яны адчуваюць паіншаму. Мы вось з вамі сядзім, размаўляем, нам камфортна. А дзіця, можа быць, сядзела бы на гэтым пуфе, як на іголках. Таму што яго

цела давала б адчуванне не мяккасці, а дыскамфорту.

— **3 Ільей вы займаецеся ўжо другі год. Падзяліцеся вынікамі сваёй работы.**

— Калі б вы прыйшлі да мяне на заняткі год таму і зараз, думаю, убачылі б вялікую розніцу. Вось толькі адзін прыклад. Акрамя заняткаў у зале, якія пачаліся гэтым летам, мы з Ільёй ходзім у басейн. Там я таксама выкарыстоўваю прынцыпы сэнсарнай інтэграцыі. Спачатку Ілья садзіўся ў ваду ў нарукі і мог хаатычна махаць рукамі. А цяпер 50-метровы басейн ён праплывае туды і назад сам, яшчэ і ныраючы пры гэтым на глыбіню два метры па прадмет, які я кідаю.

Ва ўсіх дзяцей, з якімі я працую, ёсць прагрэс. Хтосьці стаў трымаць ложку правільней, хтосьці пачаў раўней хадзіць... Бацькі кажуць, што дзеці сталі больш спакойныя, спагадлівыя, сканцэнтраваныя.

— **Наколькі важна бацькам, акрамя заняткаў у цэнтры, самастойна займацца з дзіцем дома сэнсарнай інтэграцыяй?**

— У ідэале ўсё акружэнне дзіцяці павінна рухацца ў адным узгодненым кірунку. А сэнсарная інтэграцыя — ісці поруч з працай псіхалага прыкладнога паводзінскага аналізу (яшчэ адзін эфектыўны метады рэабілітацыі дзетак з аўтызмам, які таксама актыўна выкарыстоўваецца ва ўсім свеце. — **Аўт.**). Усё акружэнне дзіцяці павінна быць знаёмае з такой работай, з рэкамендацыямі спецыялістаў, з тым, што трэба пры-

мяняць дома, у школе, на прагулцы. І вось у такім выпадку гэта залог паспяховай рэабілітацыі, у тым ліку сацыяльнай адаптацыі малечы. У адваротным выпадку гэта будзе проста выкінуты час, грошы і сілы бацькоў, без відавочнага выніку цяпер і ў будучыні.

— **А калі ў бацькоў няма магчымасці вадзіць дзіця ў залу сэнсарнай інтэграцыі? Напрыклад, сям'я не вельмі забяспечаная або жыве ў вёсцы далёка ад Мінска?**

— Такім бацькам тым больш трэба шмат чытаць, вучыцца метадам рэабілітацыі, спосабам сэнсарнай разгрузкі, паводзінскага аналізу. Займацца дома трэба кожны дзень. Гэта важна. Я рэкамендую максімальна шмат часу праводзіць з дзіцем на прыродзе, дазваляць яму лазіць па дрэвах, турніках, вельмі важна, каб малы качаўся па траве, хадзіў басанож, катаўся на веласіпедзе, каньках, лыжах. Тэмпература, рух, падзенне, трэнне — гэта ўсё сэнсарная стымуляцыя, неабходная любому дзіцяці, а асабліва з дыягназам аўтызму.

Многія ж мамы саромеюцца сваіх «маленькіх прынцаў», бо тыя могуць пры сэнсарнай перагрузцы ўчыніць істэрыку ў грамадскім месцы. Бацькі замыкаюцца ў чатырох сценах, каб лішні раз не ствараць стрэсавую сэнсарную і, як вынік, паводзінскую сітуацыю. Але гэта дэструктыўны шлях. Таму што рэальна дапамагчы дзіцяці з аўтызмам можна толькі праз інклюзію,

праз паслядоўную адаптацыю яго да жыцця ў грамадстве.

У нас у цэнтры, дарэчы, ёсць спецыялісты, якія могуць падказаць бацькам, як знайсці грошы не толькі на рэабілітацыйныя заняткі для дзіцяці, але і на ўласнае навучанне. Напрыклад, дапамагчы прыцягнуць спонсарскую падтрымку пры дапамозе фандрайзінгу.

— **Якое ваша стаўленне да медыкаментознага лячэння аўтызму?**

— Цяпер у сусветнай практыцы медыкаментознае лячэнне прымяняюць у крайнім выпадку і ўсё часцей адмаўляюцца ад яго абсалютна. Бо, дзякуй богу, ужо ёсць разуменне і навуковае тлумачэнне таго, што праблема гэтым не вырашаецца. Таблеткі маскіруюць рэальны стан дзіцяці. У выніку, калі праводзіцца сэнсарная рэабілітацыя, спецыяліст працуе не з рэальнай праблемай, а з замаскіраванай. Стан дзіцяці не натуральны для яго, сфарміраваны медыкаментозным спосабам. У выніку мы можам пайсці па ілжывым следзе. Каб вынікі былі рэальнымі, важна працаваць з чыстым станам дзіцяці.

— **Як адаптаваць дзіця з аўтызмам да прафесійнага жыцця, каб яно не сядзела на шыі ў бацькоў?**

— У дзяцей з аўтызмам, як правіла, ёсць нейкая ярка выяўленая здольнасць. Часцей у матэматычных напрамках — яны любяць лічбы. Напрыклад, у Ізраілі, дзе грамадства падрыхтавана да прыняц-

ця асаблівых людзей, гэта ўлічылі. Юнакоў і дзяўчат з сіндромам Аспергера — аднаго з відаў расстройстваў аўтычнага спектра — бяруць у войска. Яны там апрацоўваюць інфармацыю, вялікія масівы лічбаў і даных, з якімі звычайнаму чалавеку сумна працаваць. А людзям з аўтызмам, наадварот, такая праца прыносіць задавальненне.

Сярод людзей з аўтызмам вельмі шмат таленавітых ІТ-спецыялістаў, мастакоў, спартсменаў. Таму я заўсёды раю бацькам выкарыстоўваць захапленне свайго асаблівага дзіцяці для ўсебаковага навучання. Напрыклад, любіць хлопчык дыназаўраў. Дарослым трэба падтрымліваць гэты інтарэс. Выкарыстоўваючы цікавасць да тых жа дыназаўраў, можна вучыць яго чытаць, лічыць, вывучаць замежную мову, гуляць у футбол...

Зараз ёсць эфектыўныя метады, якія вырашаюць і паводзінскія праблемы, і сэнсарныя. Ёсць прыклады, калі дзеці з аўтызмам вучацца ў школе разам са звычайнымі дзецьмі. Сталеючы і атрымліваючы адукацыю, яны выдатна сацыялізуюцца, працуюць, як і ўсе звычайныя людзі, жывуць асобна, але абавязкова пад наглядам і пры падтрымцы псіхалагаў. Хацелася б, каб у нашай краіне былі жаданне і сілы ў бацькоў працаваць з гэтым, а ў арганізацыі — разуменне і магчымасць дапамагаць ім у якасці спонсараў.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК. nadzieja@vziazda.by

КАЛІ НА ДУШЫ СКРАБУЦЦА КОШКІ...

Шукаем пазітыў у простым

У сваёй слаўтай песні **Эльдар Разанаў сьвярджаў, што ў прыроды няма дрэннага надвор'я. Але як жа пагадзіцца з яго словамі, калі за акном усё часцей лье дождж, а на душы пачынаюць «скрэбіцца кошкі»?** Пра тое, чаму мы ўпадаем у восеньскую дэпрэсію і як з ёй змагацца, распавяла псіхалаг **Вольга ХАМЕНКА.**

— **Што сабой уяўляе дэпрэсія, і як распазнаць ворага ў «твар»?**

— Перш за ўсё, трэба разумець, што дэпрэсія — не слабасць характару, як лічаць многія, а цяжкі для арганізма перыяд. І ад яе, на жаль, ніхто не застрахаваны. У перакладзе з латыні дэпрэсія азначае «зацісканне». І часта — гэта падаўленне ўнутраных перажыванняў. Падобныя незавершаныя перажыванні, якія не знайшлі адпаведнага рашэння, здольныя назапашвацца і негатыўна ўздзейнічаць на чалавека. Першым крокам да таго, каб дапамагчы сабе, з'яўляецца ўсведамленне сваёй хваробы. Пры дэпрэсіі чалавек пачынае хутка стамляцца, становіцца раздражняльным. Яго апаноўваюць тужлівыя думкі, рэзкія перапады настрою, з'яўляецца адчуванне ўласнай віны і трывожнасці, ён становіцца больш змрочны. Пачынаюцца бяссонніцы, а рукі так і цягнуцца да каларыйнай ежы. Часта чалавеку нават здаецца, што ён забытаўся ў разуменні сэнсу жыцця. І гэта далёка не ўсе сімптомы, бо дэпрэсія ўплывае не толькі на нашы думкі, пачуцці і паводзіны, але нават і на цела.

— **Як жа выбрацца з гэтай небяспечнай сітуацыі?**

— Паспрабуйце ўнесці ў сваё жыццё разнастайнасць. Халодныя восеньскія (ды і зімовыя) вечары праводзьце ў кампаніі сяброў ці сваякоў. Да таго ж гэта выдатны час для таго, каб заняцца якой-небудзь цікавай справай, на якую

ў вас раней не хапала часу. Падбадзёрваюць заняткі спортам. Справіцца з прыступамі дэпрэсіі дапаможа і стары правераны метада — ароматэрапія. Напрыклад, аніс панізіць нервовасць, лаванда прыбярэ напружанне, супакойць пасля цяжкага дня; лімон падарыць станоўчыя эмоцыі і забяспечыць прыліў энергіі, меліса дапаможа пры бяссонніцы, здыме раздражняльнасць, а мята ліквідуе трывогу. Яшчэ важна ў гэты перыяд правільна харчавацца, паколькі нервовай сістэме для правільнага функцыянавання неабходны цэлы шэраг вітамінаў, макра- і мікраэлементаў. Асабліва важныя вітаміны групы В, калій, кальцы, магній. Арганізм і так дастаткова аслаблены, таму старайцеся сачыць за тым, каб ён атрымліваў неабходныя рэчывы. Аднак калі дэпрэсія зацягнулася, і вы разумееце, што не спраўляецеся з хворобай, варта звярнуцца да псіхалага. Разам са спецыялістам вы, напэўна, зможаце знайсці ключ да вырашэння праблемы.

— **Як можна абараніць сябе ад дэпрэсіі?**

— Як бы банальна гэта ні гучала, але найважнейшую ролю ў папярэджанні дэпрэсіі адыгрывае здаровы лад жыцця: гэта і фізічная актыўнасць, і ўстрыманне ад шкодных звычак, і здаровы паўнавартасны сон. Таксама рэкамендую есці больш агародніны і садавіны, каб насыціць арганізм вітамінамі. А галоўнае — вучыцца знаходзіць пазітыўнае ў простых рэчах, бо мы бачым свет менавіта такім, якім самі хочам яго бачыць.

ЯК ВЫ СПРАЎЛЯЕЦЕСЯ З ДРЭННЫМ ВОСЕНЬСКИМ НАСТРОЕМ? Гэтае пытанне мы задалі людзям на вуліцы.

Вікторыя ХАДАСОК, журналіст:

— Часам восеньскае надвор'е выбівае мяне з каляіны, але, як правіла, ненадоўга. Звычайна ў такія перыяды стараюся ян мага больш часу праводзіць з сябрамі і блізкімі, асабліва з мамай. Яна самы дарагі мне чалавек і мая падтрымка. Гэтак жа адцягвае ад сумных думак шопінг: пабегала па крамах, выдаткавала трохі энергіі і грошай, глядзіш — і настрой узняўся!

Ірына РУДЗЬКО, настаўнік:

— Як толькі пакрысе пачынае «накатваць», імгненна прадпрымаю якія-небудзь дзеянні. Напрыклад, пачынаю генеральную прыборку, якая мне вельмі дапамагае адарвацца ад сваіх перажыванняў. Затым спрабую знаходзіць пазітыўныя моманты ў жыцці, сустракаюся са знаёмымі. Магу адпачыць за праглядам цікавага фільма. Галоўнае, адцягнуць увагу ад сваёй праблемы і ні ў якім выпадку на ёй не зацыклівацца.

Вольга ШЫБЕКА, маладая мама:

— Часам я нават чакаю стрэсавых сітуацый, таму што ім заўсёды спадарожнічаюць нейкія нязвыклыя абставіны. А нешта новае дае нам вопыт і, як вынік, веды! Таму, нягледзячы на тое, што стрэсы выводзяць мяне з раўнавагі, мне ўдаецца хутка вярнуцца ў звыклы рытм жыцця. Гэта адчуванне параўнальнае са стомленасцю. Сон, ежа, вада, яшчэ пару індывідуальных рэцэптаў — і я зноў у выдатнай форме і ў добрым настроі.

Віктар ЛАЗОЎСКІ, трэнер:

— Я вяду здаровы лад жыцця і кожны дзень пачынаю з ранішняй прабежкі на свежым паветры. Пра дрэнны настрой і прастуды нават не ўспамінаю. У кожнай пары года трэба знаходзіць свае плюсы. Напрыклад, восенню атрымліваць асалоду ад залатога ўбрання прыроды і пакрысе рыхтавацца да шматлікіх зімовых святаў.

Вольга ДУХОЎНІК

■ Прэм'ера рубрыкі: «Лісты Дзеду Марозу»

ПТУШЫНАЕ МАЛАКО ДЛЯ ВЕРЫ, або Верыць у цуды ніколі не позна

— Вера, пасылка табе! — увайшоўшы ў палату, прамовіла саракапяцігадовая жанчына-брунетка. У доме састарэлых яна працавала нянькай.

— Пасылка? — не верачы, перапытала Вера і адхіснулася ад акна, за якім ішоў снег: — Ад каго?

— Ад Дзёда Мароза быццам. Зірні.

Вера ўзяла ў рукі невялічкі караб. Зірнула на подпіс. У графе «адпраўнік» сапраўды значылася імя казанчага чараўніка.

— Ну што? Табе? Ці, можа, памыліліся?

— Не памыліліся, — усміхнуўшыся, адказала Вера.

— Як? — здзівілася нянька. — Ад Дзёда Мароза звычайна дзецям падарункі прыходзяць. А ты...

— Ведаеце, Ніна Фёдаруна, верыць у цуды ніколі не позна. Вось і я пісьмо чараўніку паслала. Памытаеце, не так даўно рэклама па тэлевізары была? Запісала адрас, а потым і напісала.

— Сур'ёзна? — здзівілася нянька. — Пра што хоць пісала?

— Пра жыццё.

— Добра, — махнула рукой жанчына. — Пазней зайду, раскажаш. — Абавязкова, — пагадзілася Вера. — Заходзьце. Пасядзім, пагутарым.

Калі нянька выйшла з пакою, Вера адкрыла пасылку. У ёй аказалася пачак цукерак «Птушынае малако». Над ім — аркуш паперы з каляднымі віншаваннямі ад белабородага чараўніка. Жанчына ўзяла аркуш...

«Шаноўная Вера Сяргеёўна! З надыходзячым Вас Новым годам і Калядамі!

Ваш ліст па-шчыраму ўразіў старога дзёда! Не кожны дзень даводзіцца чытаць пасланні дарослых. Што прыемна ўдвая! У навагоднія цуды верыць ніколі не позна. Асабліва людзям, якія былі пазбаўленыя шчаслівага дзяцінства...»

На вачах Веры праступілі слёзы. Яна ўспоміла радкі, якія напісала ў сваім лісце да казанчага чараўніка.

«Шаноўны Дзед Мароз! Я на радзілася напярэдадні вайны. У 1941-м мне было ўсяго пяць гадоў. Ты, пэўна, ведаеш, які гэта быў час для краіны? Пра лісты да Дзёда Мароза тады ніхто не думаў. Акрамя мяне ў бацькоўскім доме былі яшчэ тры дачкі-пагодкі: Таццяна, Марыля і Алена.

За некалькі месяцаў да вайны бацьку забралі на вучэнні. У той час вайна ішла ўжо ў Польшчы. Я памятаю, як у апошні момант ён абняў нас, затым матулю, сказаў: «Што б ні здарылася, ты толькі дзяцей пільнуй!»

Мы тады не ведалі, што значаць гэтыя словы. Мы не разумелі, куды ідзе бацька. Мы нічога не ведалі. Нам, канешне, было вельмі шкада і крыўдна, што бацька некуды сыходзіць. Што мы застаёмся адны з маці. Мы не здагадаліся, што ў той вечар бачылі яго апошні раз...»

Вера перавяла позірк на акно. За ім працягваў ісці снег. Потым яна зазірнула ў тумбачку. Сярод рэчэй знайшла паперу з школьнага сшытка. Гэта быў чарнавы ліст будучага пісьма Дзеду Марозу. Яна прабегла напісанае вачыма. Потым вярнулася назад, знайшла момант, на якім перарваліся яе ўспаміны.

«Наша вёсачка была невялікая. Немцы часам наведваліся — шукалі партызан. Але тыя хаваліся ў лясках бліжэй да райцэнтра. Так мы і жылі два гады. У 1943-м наш кутчак вызвалілі чырвонаармейцы. Гэта было вялікае свята для ўсіх нас.

Ужо ў наступным годзе мы змаглі пайсці ў школу.

Пасля вайны пачалі вяртацца дамоў мужчыны. Мы таксама чакалі свайго бацьку. А яго ўсё не было. Потым, пазней, у ваенкамаце маці казалі, што ён знік. Гэта давала надзею. Але...

Гады ішлі. Бацькі так і не дачакаліся. Мы — чатыры сястры — выраслі. Паехалі ў горад. Я — апошняй. Мне хацелася стаць настаўніцай, вучыць дзяцей. Таму паступіла ў педагагічнае вучылішча на настаўніцку пачатковых класаў.

Памятаю, аднойчы пад Новы год у інтэрнаце засталіся пяць дзяўчат. Астатнія паехалі сустракаць свята дадому. Стыпендыя ў нас была не сказаць што вялікая. Але адзначаць свята хацелася вельмі. Сабраліся мы ды і пашлі ў бліжняе крамы горада.

На дэсерт набылі надзвычай папулярныя цукеркі «Птушынае малако». Торт з такой назвай на той час яшчэ не выраблялі. А да іх — не менш папулярны напітак «Тархун». Ну і, канешне, прыгатавалі ўсім добра вядомыя традыцыйныя стравы — наварылі бульбы, зрабілі селядзец пад футрам...

Так і сустрэлі пачатак наступнага года за каробкай цукерак. А колькі

было дзявочых разоў! І планы на будучыню. Прафесійныя — здзейсніліся. Пасля заканчэння вучобы я ўсё жыццё адпрацавала педагогам. Маю шмат узнагарод. А вось замуж так і не выйшла. І пад канец жыцця, застаўшыся адна, апынулася ў доме састарэлых.

Не так даўно ў палаце са мною была яшчэ адна жанчына. Але зусім нядаўна яе не стала... І я ў пакой пакуль адна.

Дзед Мароз, я ведаю, што ты існуеш. Даруй, што не пісала табе лісты ў дзяцінстве. Як ты ўжо зразумеў, я не магла... А цяпер я раскажала табе ўсю сваю гісторыю жыцця.

Ніхто не ведае, колькі нам засталося жыць. Асабліва мне, старому чалавеку, які размяняў восьмы дзясятак. Але сустракаючы Новы год, новыя надзеі, мне вельмі хацелася ўспомніць мінулае юнацтва. Каб зноў на стала ў такое свята быў пачак «Птушынага малака». І маім госцем быў той, каго так чакаюць усе дзеці Зямлі. І каго ніколі ў сваім дзяцінстве не бачыла я...»

На гэтым яе ліст завяршыўся. Але яшчэ быў і другі — ад Дзёда Мароза. Яна ўзяла яго ў рукі.

«Вера Сяргеёўна, я — чараўнік навагодняга свята — абавязкова зазірну да Вас. Мы пасядзім за гарбатай і вашымі любімымі цукеркамі, пагутарым. Вы загадаеце сваё самае патаемнае жаданне. Гэтая сустрэча адбудзецца вельмі хутка. Я ведаю, што не паспееце вы дачытаць гэты ліст да апошняй кропкі, як у вашае жыццё прыйдзе казка навагодніх дзён».

Міжвольна Вера зноў зірнула ў акно. Па сцяжынцы, якая вяла ва ўстанову, павольна крочылі Дзед Мароз і Снягурка. У пакой зазірнула нянька.

— Ну што там з пасылкай? Не падмануў Дзед Мароз? — запыталася яна.

Вера ўсміхнулася.

— Не, Ніна Фёдаруна, не падмануў. І накіроўваецца да нас.

— Няўжо? — не паверыла нянька.

— А вы самі зірніце ў акно, — прапанавала Вера.

Нянька недаверліва паглядзела праз шыбу.

— Баццохны, — прамовіла яна. — Ён самы. І Снягурка. Што рабіць будзем?

— Ставіць гарбату і сустракаць гасцей, — усміхнулася жанчына.

Андрэй СІДАРЭЙКА

«БАРБАРА І ЭДУАРДА»...

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— Раскажыце, як вы трапілі ў нашу краіну?

Эдуарда: — Раней мы абое жылі на Кубе, але, можна сказаць, нават не перасякаліся. Я працаваў радыёвядучым, а Барбара была вядомай спявачкай. Наша жыццё ішло сваім парадкам, і мы нават не здагадваліся, што некалі станем мужам і жонкай, а тым больш, пераедзем у Беларусь. Наш лёс змяніў «Славянскі базар у Віцебску» ў 2012 годзе. Барбару запрасілі выступаць, я таксама прысутнічаў на гэтым мерапрыемстве. На «Славянскім базары» мы бліжэй пазнаёміліся, паміж намі прабегла, як у вас кажуць, іскра. Пасля заканчэння «Славянскага базару» Барбары прапанавалі працу ў Беларусі. Шчыра кажучы, мы не доўга думалі, як паступіць. Рашэнне прыйшло неяк само. Мы вырашылі застацца ў Беларусі, застацца разам.

— Як узнік ваш дуэт? Барбара ж заўсёды была сольнай спявачкай...

Эдуарда: — Мы вырашылі паспрабаваць. Пасля першага агульнага выступлення эмоцыі людзей былі неймаверныя! Думаю, ім падабалася, што я — чорны, а Барбара — светлая. Гэта эфектна глядзіцца (смяецца). Нам так спадабалася працаваць у дуэце, што мы выступаем так дагэтуль. Акрамя творчага дуэта праз пару гадоў стварылі сямейны. Абвянчаліся мы ў мінскім Чырвоным касцёле і згулялі вяселле 11 мая 2013 года.

— Як вам было па першым часе ў Беларусі? Адобрылі блізкія ваш выбар?

Эдуарда: — У нас не было тут ні сяброў, ні знаёмых. Толькі людзі, якія працавалі з Барбарай. Яшчэ адной праблемай для нас стала тое, што ніхто не ведаў нашай мовы. А мы не ведалі рускай, часта даводзілася тлумачыць жэстамі. Што датычыцца родных, яны ўхвалілі наша рашэнне. Спачатку не маглі зразумець, як так: адны ў чужой краіне? Але супраць ніхто не быў. Яны нам казалі: «У Беларусі прыгожа! Паспрабуйце, усяго адзін раз жывём».

— Якія эмоцыі ў вас выклікала краіна? Што новага і нечаканага для сябе вы ўбачылі?

Эдуарда: — Першае, што нас уразіла, гэта цягнікі. Мы ніколі на іх не ездзілі. А на «Славянскі базар» у Віцебск дабіраліся менавіта так. Яшчэ для нас было нязвыклым надвор'е. На Кубе заўсёды гарача, а ў Беларусі надвор'е бывае рознае. Калі мы прыехалі, было лета, вельмі гарача, дзесьці 33 градусы. А вось зіма надышла вельмі нечакана. Мы добра памятаем гэты дзень. Крочым з метро на «Каменнай Горцы» і, як толькі выйшлі, убачылі снег. У нас на Кубе ніколі не было снегу. Барбара адразу ж пачала проста крычаць ад шчасця і здзіўлення.

Барбара: — У самой Беларусі ўсюды прыгожа і спакойна. А яшчэ людзі вельмі ціхія. На Кубе заўсёды гучна, ні хвілінкі спакою. Адночы мы былі ў Расіі, але нам там не спадабалася, бо, як ні дзіўна, для нас там было занадта шумна. Усе заўсёды ў руху, кудысьці спяшаюцца.

лі і вырашылі не выкідваць грошы на вецер, а набыць свой дом. Выбіралі паміж двума гарадамі: Слуцкам і Салігорскам, бо яны нам вельмі спадабаліся. У выніку спыніліся на доме ў Валожынах. Хата ў нас дастаткова ўтульная, і нам яна вельмі падабаецца.

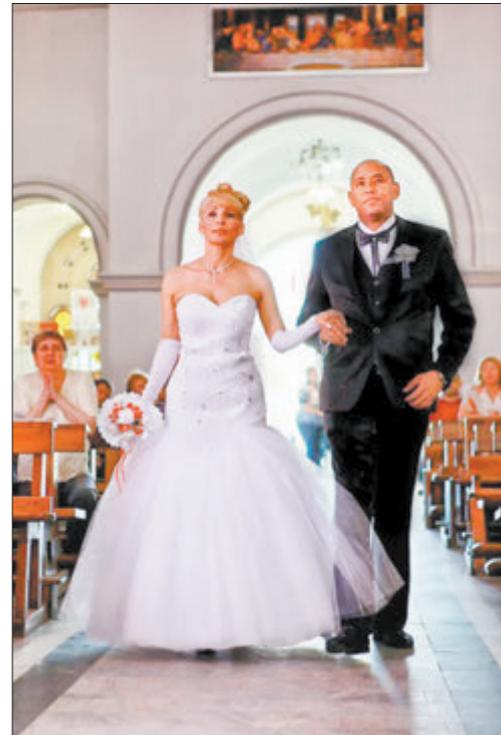
— А як адраагвалі на вас вашы новыя суседзі?

Барбара: — Спачатку яны не разумелі, хто мы такія і адкуль узялі, мусіць, пабойваліся нас. Але потым мы хутка знайшлі агульную мову. Яны дапамагалі нам ва ўсім. Расказвалі пра традыцыйную кухню, звычай Беларусі. Яшчэ, што нас здзівіла, суседзі прынеслі нам мноства гасцінцаў. Мноства закатак — агуркі, памідоры, розныя віды варэння. Хтосьці з суседзяў прынес нам цэлы мех бульбы, іншыя пачаставалі морквай і капустай.

— У вас ёсць агарод. Гэта звычка з роднай краіны ці новае адкрыццё?

сувеніры прывозіце сваякам?

Эдуарда: — Кожны месяц мы вандруем па Еўропе. Ездзім у Літву, Іспанію. Увогуле, у нас вельмі шмат гастроляў. Бывае, ездзім на Кубу. А прывозім сваякам вельмі шмат розных рэчаў. Галоўным сувенірам з'яўляецца... ежа. На першым месцы — бульба. На Кубе яе вельмі мала, для мясцовых жыхароў яна як далікатэс. Яе прывозяць у крамы ўсяго некалькі дзён, выстройваецца проста вялізная чарга. Наступны «далікатэс» — гэта маянэз. На Кубе ўсяго адзін яго від, і таму, калі мы прыйшлі ў беларускія

— Многія лічаць, што ў гарах краінах вельмі шмат музыкі, а дакладней, вулічных музыкаў. Скажыце, ці так гэта?

Барбара: — У нас артысты выступаюць у барах, рэстаранах, тэатрах, на адкрытым паветры. Але Куба не тая краіна, дзе вы будзеце ісці па вуліцы і пачуеце вулічных музыкаў.

— Чаму вы вырашылі жыць не ў Мінску, а ў вёсцы?

Эдуарда: — Раней мы здымалі кватэру ў сталіцы, але потым падума-

Эдуарда: — Для нас гэта новае, я нават сказаў бы, нешта нязведанае. На Кубе агародамі займаюцца толькі пажылыя людзі. Вы нідзе не ўбачыце ў нас маладых людзей, якія працуюць на агародзе. Цяпер у нас ёсць свой агародзік. Паколькі мы займаліся ім першы раз, нам дапамагалі нашы суседзі. Яны вучылі, як і што правільна вырошчваць. Цяпер у нас на агародзе растуць памідоры, агуркі і, вядома ж, бульба.

— Як часта вы падарожнічаеце? Ці наведваеце радзіму? Якія

крамы і ўбачылі вялікі выбар, былі моцна здзіўлены.

— Для свайго задавальнення вы слухаеце той самы жанр музыкі, што і выконваеце? Ці, можа, спалучаеце рускую, беларускую музыку?

Барбара: — У вольны час мы служаем розную музыку. Рускую часцей за ўсё — па радзі. У нас любімая руская песня «Развітацця» гурта «Уматурман» і беларуская «Касіў Ясь канюшыну». Зараз часта спяваем беларускія і рускія

песні. На самай справе ў нас ёсць мара прадставіць Беларусь на конкурсе «Еўрабачанне».

— Часта прымаеце гасцей? Ці любіце шумныя кампаніі?

Барбара: — Вельмі любім гасцей! Яны нам расказваюць пра беларускія традыцыі, пра нацыянальную кухню. Наогул, заўважылі, што на Кубе і ў Беларусі вельмі гасцінныя людзі. Мы заўсёды гатовыя для новых знаёмстваў.

Ангеліна НОВІКАВА.

■ Падарожнік

«Трэба збіраць уражанні, а не рэчы»

Падарожжы — добрая магчымасць пазнаёміцца з новымі краінамі, іх культурай і традыцыямі, асабліва сацыяльным менталітэтам мясцовых жыхароў. Але ці часта мы падарожнічаем па роднай Беларусі? Дыпламаты вандроўнік Фелікс КОРКУЦ з упэўненасцю адказвае: «Так».

Сваё дзяцінства ён правёў у Нароўлі, дзе і з'явілася цікавасць да прыроды. Падлеткам марыў падарожнічаць, чытаў шмат кніг па гісторыі і геаграфіі (з таго часу і па сёння ў Фелікса Станіслававіча дома вялікая бібліятэка). Яны дапамаглі атрымаць ґрунтоўныя веды, якія спатрэбіліся ў далейшым жыцці і прафесіі.

Сёння Фелікс Станіслававіч — дырэктар Акцябрскага лясгаса, у якім ён працуе з часу пераезду пасля Чарнобыльскай катастрофы. Падарожжа па кнігах суразмоўнік перанёс у жыццё: яму вельмі часта па рабоце прадстаўляецца магчымасць наведаць розныя куткі Беларусі, бліжняга замежжа.

Але вандруе галоўны ляснік раёна не толькі па абавязку працы, але і па натхненні душы, разам са сваёй сям'ёй. «Лягчэй назваць мясціны Беларусі, дзе я не быў, чым тыя, дзе быў. Жонка Вольга, дачка Аліна і сын Кірыл спачатку неахвотна згаджаліся на мае прапановы, яны не разумелі, навошта. Потым вандроўкі сталі нормай нашага жыцця. Я перадаю блізкім сваё светаадчуванне. У любы момант мы вызначаем маршрут на карце, збіраем за паўгадзіны і едзем. Так цікавей», — гаворыць Фелікс Станіслававіч. Дарэчы, карта для нашага героя — не проста паказальнік маршруту, гэта яшчэ адно асобнае хобі. Бацька да таго добра і ўдала заклаў веды аб прыродзе, любоў да навакольнага свету і прагу пазнання дачцэ Аліне, што ўжо два гады яна студэнтка

Каля Косаўскага замка ў Івацэвіцкім раёне.

БДЭУ, вучыцца ў Вышэйшай школе турызму, а жонка Вольга змяніла род дзейнасці — працуе ў кветкавай краме і сама вырошчвае расліны. Сын Кірыл яшчэ вучыцца ў школе, але таксама цікавіцца геаграфіяй і гісторыяй роднага краю.

Пры знаёмстве з домам сям'і вандроўнікаў адразу ж заўважаеш безліч фотаальбомаў. «Лічу, што трэба збіраць уражанні і эмоцыі, а не рэчы. Першапачаткова з паездкаў

мы прывозілі талерачкі, манеткі і іншыя адметныя прадметы. Але своечасова заўважылі, што пакой дома не хопіць, каб іх расставіць па паліцах. Таму абмежаваліся турыстычнымі картамі (без іх нікуды) і талеркамі з незвычайным малюнкам».

Зараз многія беларусы імкнучца выехаць за межы краіны, бо там «лепшы свет». Але Фелікс Станіслававіч так не лічыць, і можа кожнаму паказаць і раскажаць пра нязведаныя мясціны Беларусі, збудаванні, якім не сорамна было б стаяць у цэнтры Парыжа або Рыма.

«Падарожжы — не проста забава. Праз іх чалавек развіваецца, пазнае невядомае, заглядае ў таямніцы гісторыі. Праблема ў тым, што для людзей славацкі Беларусі — гэта толькі Нясвіжскі і Мірскі замкі або Белавежская пушча. Не люблю, калі кажуць, маўляў, у нашых мясцінах няма чаго паглядзець. Для пачатку трэба хоць бы разгарнуць турыстычную карту і выйсці з дому. Тым больш зараз ёсць інтэрнэт. Галоўнае — ведаць, што шукаць. На жаль, людзьмі часта рухае лянота, гэта самае пагібельнае. А для мяне падарожжа па краіне — асалода. Калі ездзіш па маленькіх вёсках, бачыш нашу сапраўдную беларускую архітэктурную і культуру. І яна кардынальна адрозніваецца ад рускай, літоўскай, украінскай і іншых. Вельмі прыгожая і велічная. Звычайна самае прыгожае знаходзіцца ў маланаселеных або ўжо «памерлых» вёсках. З сям'ёй мы едзем туды і за два дні паспяваем усе паглядзець, а калі не — затрымліваемся на тыдзень. Так для нас адкрыліся Дуга Струвэ, Крэўскі замак, замак Гальшанскі, палац Сапегі і г. д. Многія думаюць, што для падарожжа трэба мець шмат грошай. Гэта не так. Дастаткова жадання і ведаў.

Дар'я ШЛАПАКОВА

■ Жаночае шчасце

АДЗІН — І НА ЎСЁ ЖЫЦЦЁ

Шматдзетная сям'я з Ясеня пра тое, чаму не прамяняе вёску на горад

Аграгарадок Ясень наогул багаты на маладыя сем'і. Прычым, што асабліва прыемна, шматдзетныя. І калі з іншых вёсак моладзь бяжыць у горад, то тут як раз наадварот. Магіляўчанка Ларыса Дубінчык у сярэдзіне 90-х прыехала ў Ясень, каб адпрацаваць пасля ўніверсітэта два гады, але засталася на ўсё жыццё. І ні кропелькі не шкадуе.

Хадзіў да рэпетытара, а знайшоў жонку

Гэта цяпер яна дакладна ведае, што лёс спецыяльна накіраваў яе сюды, каб сустрэць сваю палавінку. А тады маладзенькая выпускніца магілёўскага МДУ імя А. Куляшова марыла толькі аб адным: каб быць бліжэй да дома і клапаціцца пра сваіх не вельмі моцных на здароўе бацькоў. У Магілёў да іх ездзіла кожны выхадны дзень. І раптоўна стала звяртаць увагу на статнага прыгажуну ў міліцэйскай форме, які часта трапляў ёй на вочы на гэтым жа паўстанку. Спачатку яны проста пераглядаліся, потым пачалі ўсміхацца адно аднаму. Магчыма, іх адносіны засталіся б на гэтым узроўні, калі б не выпадак.

— Я жыла на здымнай кватэры разам з яшчэ адной настаўніцай — па рускай мове, і аднойчы на парозе з'явіўся ён, — усміхаецца Ларыса. — Як потым аказалася, Аляксандр вырашыў падыгнаць свае веды па рускай, каб паступіць у тэхнікум. Мая калега пагадзілася дапамагчы. Ён пад яе кіраўніцтвам пісаў дыктоўкі, а потым мы ўтраіх пілі гарбату. Непрыкметна дыктоўкі адышлі на другі план, і пачаліся нашы рамантычныя сустрэчы. Да чыгуначнай станцыі, дзе ён жыў, было каля 4 кіламетраў, але на спатканні, сцвярджае мой сённяшні муж, нават не хадзіў — бегаў. Пасядзім, пагаворым, пагуляем па вёсцы, і ён зноў бяжыць дахаты. Нікае надвор'е — дождж, снег, вецер — не перашкаджала нашым сустрэчам. Кожны свой выхадны ён быў у мяне. Аляксандр вельмі сціплы, сарамлівы, нават прапанову стварыць сям'ю першай агучыла я. А яшчэ быў момант, калі мы за некалькі тыдняў да вяселля сур'ёзна пасварыліся. Разгубленасць, адчай, крыўда — эмоцыі перапаўнялі мяне. Але калі ён праз некалькі гадзін прыйшоў прасіць прабачэння, я ўсё яму даравала. І ні разу не пашкадавала ад гэтым за 17 гадоў сумеснага жыцця.

Бабулін пярсцёнак

Жыццёвай мудрасці Ларысу навучыла бабуля. Яе рана выдалі замуж — у 16 гадоў, за мужчыну, якога яна не ведала. І яны пражылі разам усё сваё жыццё. Не было нават думкі развесціся або паскардзіцца. На памяць ад яе ўнучцы застаўся шыкоўны пярсцёнак. «Ручная работа, — круціць у руках залатую рэч Ларыса. — Мне яго матуля перадала, а я аддам старэйшай дачце — Ганне. Бо перадаецца ён выключна па жаночай лініі. Гісторыя яго з'яўлення ў сям'і, на жаль, невядомая. Дзядуля, напэўна, вельмі хахаў сваю жонку, калі купіў такую дарагую рэч. Яна каштавала аж 33 рублі — вялікія грошы на тых часах. А жылі яны вельмі сціпла. І бабуля выра-

Фота Сяргея Нікановіча.

шыла, што пярсцёнак стане абярэгам для будучых пакаленняў. Цяпер вось ужо і маёй маці няма, а памяць засталася».

— Сям'я — гэта самае важнае ў жыцці любога чалавека, — лічыць Ларыса. — Мяне вучылі, што муж — гэта той чалавек, з якім ты павінна быць і ў горы, і ў радасці. Мае бацькі — прыклад самаахвярнага любові. Калі маці хварэла, тата гадамі яе даглядаў, нават не думаў пра развод. І гэтую рысу яны нам з братам перадалі. Нават калі вельмі цяжка, трэба трымацца адно аднаго.

Мае бабуля з дзядулем жылі па-рознаму, але выхавалі пяцёрых дзяцей. Траіх з іх страцілі ў гады вайны. Шмат гора пабачылі, але заўсёды заставаліся разам. Бабуля была вельмі веруючая жанчына, ведала шмат замоў. Дзіця дрэнна спіць — трэба пачытаць малітву ад спалоху, ад сурокаў. Сама бабуля малілася за здароўе кожнага члена сям'і, пералічвала ўсіх па імёнах. Я, калі начавала ў яе, чула гэтыя гарачыя малітвы. А ў маёй маці была цёплая рука, калі яна нас з братам лячыла. Мы рэальна адчувалі гэту гаючую энергію.

«Мама — артыстка, у таты — залатыя рукі»

У Ларысы і Аляксандра трое дзетак — пятнаццацігадовая Ганна, дванаццацігадовы Юрый і трохгадовая Волечка. Дзядуля адразу ж прынесла нам скрыню з цацкамі: «Паглядзіце, што мне тата падарыў!» Ганна паказала свае малюнькі. У яе пакойчыку яны ўсюды — на сценах, у сшытках, альбомах. Часта сяброўкі просяць намалюваць якую-небудзь знакамітасць. І яна ім не адмаўляе.

А яшчэ вышывае і іграе на гітары. Юру больш падабаецца нешта выпальваць на фанеры, нават у гурток запісаўся. Паралельна таксама займаецца музыкой, іграе на баяне і акардэоне. Волечка пакуль не вызначылася з хобі, але любіць танцаваць і іграць на цацачным сінтэзатары. Творчыя схільнасці ў дзецях ад маці. Яна закончыла школу з мас-

тацка-архітэктурным ухілам, а яшчэ з 6 да 20 гадоў сур'ёзна займалася танцамі. Ёсць нават дыпламы і граматы. На адным з фота, дзе яна ў балетнай пачцы, так і напісана — Ларыска-артыстка. У Ясені ўсе гэтыя веды спатрэбіліся. Адзін час шматдзетная маці нават вяла гурток танцаў у вясковай школе. Яна іх ведае шмат, у тым ліку беларускіх. Можа запаліць «Лявоніху» або станцаваць «Бульбу».

— Усе святы адзначаем толькі дома, стараемся нікуды не хадзіць, да сябе ў гошці запрашаем, — кажа Ларыса. — Дзецям раскажваем пра сваіх бабуль і дзядуль, пра нас. Некалькі гадоў таму, калі ў нас толькі нарадзілася Волечка, знялі відэаролік на конкурс «Найлепшая сям'я».

Пра вялікую сям'ю Ларыса марыла яшчэ ў юнацтве. І з мужам адразу ж вызначыліся, што дзяцей у іх будзе столькі, колькі бог дасць. Таму, калі ў 36 гадоў зацяжарыла Волечкай, нават не сумнявалася — нараджаць!

Раней у сям'і была двухпакаёвая кватэра — асабліва не разгорнешся. Але памяншалі яе на дом і цяпер не нарадуецца. Ёсць дзе і пагуляць, і сілы прыкласці. У Аляксандра наогул залатыя рукі. Вунь пад вокнамі пабудоваў шыкоўную пясочніцу, зараз збіраецца

змайстраваць горку, зрабіць для сына турнік. Тэрыторыя вакол дома ўвогуле нахшталт клуба па інтэрэсах. Асноўную частку займае вялікі газон, дзе ёсць месца для дзіцячых гульняў і заняткаў спортам. Ёсць і градкі. Але не зусім звычайныя, у выглядзе вялікіх скрынь, дзе растуць перац, агуркі, памідоры, кроп і шмат чаго іншага карыснага.

— Пакуль іх 9, плануем яшчэ некалькі зрабіць, — удакладняе Ларыса. — Зручна накрываць, падв'язваць, апрацоўваць ураджай, ды і бруд у дом на нагах не носіш. Стратэгічны запас з кансерваванага дароў прыроды ўжо чакае свайго часу. На палічках у кладоўцы можна знайсці нават варэнне з барбарысу. І цэлая батарэя слоікаў з агуркамі-памідорамі і бярозавым сокам.

— У вёсцы жыць адно задавальненне, — кажуць Ларыса з Аляксандрам. — Шмат моладзі, у кожнай сям'і па 3—5 дзяцей. Мерапрыемствы наведваем. Сельскі клуб недалёка. Тут усё побач.

Ганна запэўнівае, што ў яе тут агітбрыгада яшчэ тая. Сваіх аднагодкаў хапае, плюс прыезджаюць з горада на выхадныя. Разам гуляюць у валебол або шпацыруюць па вёсцы вясоблай кампаніяй.

— Летам я хаджу з сябрамі на рэчку, — падхоплюе размову Юра. — Або можна каля дома з мячом пагуляць.

— У нас моладзь не сумуе, у клубе спяваем, танцуем, — кажа Ларыса. — Тут весела. У горад не хочацца зусім. Там мітусня, машыны. — Дамоў прыезджаеш і радуешся — раздолле!

— Пераязджаць у горад нават не думаем, — запэўнівае Аляксандр. — Навошта? Каб жыць у інтэрнаце і на ўсё скардзіцца? Мы тут асели канкрэтна і не збіраемся нікуды з'язджаць.

Дарэчы, наш візіт супаў з днём нараджэння гаспадара сямейства. І Аляксандру было асабліва прыемна, што ў такі важны для яго момант сям'ю наведвала звяздоўская «Сямейная газета».

Нэлі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

■ Фотаздымак з гісторыяй

У Берліне, 1945 год.

Дасылаю вам фотаздымкі, якія наша сям'я вельмі шануе і захоўвае. Менавіта дзякуючы ім я бліжэй пазнаёміўся са сваім прапрадзядулем. Яго звалі Пётр Фёдаравіч Чаўлытка. Сёлета яму магло б споўніцца 115 гадоў...

Прапрадзядуля браў удзел у польскай ды Вялікай Айчыннай войнах. Узнагароджаны медалём «За баявыя заслугі» за тое, што пры фарсіраванні ракі Одэр (Германія) знаходзіўся на прамоі наводцы артылерыйскай зброі ў складзе разліку і знішчыў два кулямётныя гнёзды.

З вайны вярнуўся на радзіму толькі зімой 1946 года. Доўгі час праца-

«КАБ ТОЛЬКІ НЕ БЫЛО ВАЙНЫ...»

Пётр Чаўлытка (першы злева) разам з сябрамі (1938 год).

ваў у калгасе на Вілейшчыне. Вельмі шмат раскажваў пра сваё жыццё майму прапрадзядулю, той — свайму сыну Мікалаю. У баях за Берлін Пётр Фёдаравіч атрымаў раненні — у плячо і ў нагу. Доўгі час ляжаў у шпіталі, ледзь застаўся жывы. Было вельмі цяжка, голадна і холадна. Раскажваючы пра гэта, ён заўсёды плакаў. Складана яму было гаварыць пра вайну. Пётр Фёдаравіч паўтараў на

працягу ўсяго жыцця: «Каб толькі не было вайны, хай заўсёды будзе над намі мірнае неба».

Памёр прапрадзядуля ва ўзросце 82 гадоў, пакінуўшы пасля сябе не толькі добрую памяць, але і пяцёрых дзяцей: Ніну, Марыю, Яўгенію, Лідзію ды Мікалая.

Уладзіслаў ГАТЮКА, вучань 8 «А» класа СШ №3 г. Вілейкі.

Шаноўныя чытачы! Конкурс «Фотаздымак з гісторыяй» працягваецца. Мы па-ранейшаму чакаем ад вас цікавых фота з сямейнага альбома. Здымкі (не больш за тры) з невялікай гісторыяй дасылайце з адпаведнай пазнакай на адрас: вуліца Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск або info@zviazda.by. Найлепшага аўтара чакае прыз. Арыгіналы дасланыя фотаздымкаў абавязкова вяртаюцца

ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» (организатор аукциона) проводит 17.11.2017 г. повторные торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства по продаже имущества ОАО «ПМК-188» (должник)

Лот №	42
Сведения о предмете электронных торгов	Автомобиль грузовой бортовой УАЗ 3301, г. в. 1989, г. н. АВ 3635-5
Начальная цена предмета торгов	1184,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 59,20 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 118,40 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	43,36 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Воложин, ул. Пушкина, 24
Р/с для перечисления суммы задатка	ВУ97АКВВ36420605025886000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВУ21500, УНП 600013502, получатель – ОПИ Воложинского района Минской области

Лот №	43
Сведения о предмете электронных торгов	Автомобиль легковой ВАЗ 21074, г. в. 2003, г. н. 8066 IC-5
Начальная цена предмета торгов	376,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 18,80 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 37,60 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	43,36 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Воложин, ул. Пушкина, 24
Р/с для перечисления суммы задатка	ВУ97АКВВ36420605025886000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВУ21500, УНП 600013502, получатель – ОПИ Воложинского района Минской области

Лот №	44
Сведения о предмете электронных торгов	Автобус Автосан Н-9, г. в. 1989, г. н. А1 7996-5
Начальная цена предмета торгов	3768,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 188,40 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 376,80 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	43,36 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Воложин, ул. Пушкина, 24
Р/с для перечисления суммы задатка	ВУ97АКВВ36420605025886000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВУ21500, УНП 600013502, получатель – ОПИ Воложинского района Минской области

Лот №	45
Сведения о предмете электронных торгов	Автокран МАЗ 5337, г. в. 1989, г. н. АВ 6071-5
Начальная цена предмета торгов	5000,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 250,00 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 500,00 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	43,36 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Воложин, ул. Пушкина, 24
Р/с для перечисления суммы задатка	ВУ97АКВВ36420605025886000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВУ21500, УНП 600013502, получатель – ОПИ Воложинского района Минской области

Лот №	46
Сведения о предмете электронных торгов	Прицеп самосвальный МАЗ 857100, г. в. 2008, г. н. А 4773 А-5
Начальная цена предмета торгов	2160,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 108,00 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 216,00 белорусских рублей

Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	43,36 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Воложин, ул. Пушкина, 24
Р/с для перечисления суммы задатка	ВУ97АКВВ36420605025886000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВУ21500, УНП 600013502, получатель – ОПИ Воложинского района Минской области

Лот №	47
Сведения о предмете электронных торгов	Автомобиль грузовой самосвальный МАЗ 5551А2, г. в. 2008, г. н. АЕ 5275-5
Начальная цена предмета торгов	7144,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 357,20 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 714,40 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	43,36 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Воложин, ул. Пушкина, 24
Р/с для перечисления суммы задатка	ВУ97АКВВ36420605025886000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВУ21500, УНП 600013502, получатель – ОПИ Воложинского района Минской области

Повторные торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства (далее – электронные торги) будут проведены 17.11.2017 г. в 10.00, на электронной торговой площадке ALLTRADES.BY, окончание – 17.11.2017 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить по тел.: (8-029) 392 95 50, (8-029) 659 71 63, ALLTRADES.BY.

Дополнительную информацию по лоту – должник ОАО «ПМК-188», контактное лицо – Токар Валерий Павлович, тел. (8 029) 388-48-76.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» – ALLTRADES.BY. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10% по лоту принимаются по 16.11.2017 г.

Извещение о проведении повторного аукциона			
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Трест №26 Железобетонмонтаж», г. Минск, ул. Харьковская, д. 15, 3-й этаж Тел.: +375 17 256 90 12, +375 17 256 90 01		
Лот №1 – Недвижимое имущество по адресу: г. Минск, ул. Промышленная, д. 9А			
Здание склада с гаражом (литер А 2/кп)	Здание многофункциональное	476 кв. м	500/С-31450
Составные части и принадлежности: площадка из плит дорожного покрытия			
Оборудование	неисправная кран-балка электрическая, г/л 2 т, инв. №40		
Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY		
Начальная цена с НДС 20% – 180 360,00 белорусских рублей ВУН Шаг аукциона – 9 018,00 белорусских рублей ВУН			
Порядок ознакомления	Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Быковский Леонид Эдуардович, начальник автотранспортного участка, контактный телефон +375 29 654-92-93		
Лот №2 – Изолированное помещение по адресу: г. Минск, ул. Харьковская, д. 15, пом. 5			
	Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер
Административное помещение (административное помещение)		279,7 кв. м	500/D-7076983
Обременения	Договор аренды. Подробная информация на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY		
Начальная цена с НДС 20%: 153 867,24 белорусских рублей ВУН Шаг аукциона: 7 693,36 белорусских рублей ВУН			
Лот №3 – Изолированное помещение по адресу: г. Минск, ул. Харьковская, д. 15, пом. 6			
	Наименование (назначение)	Общая площадь	Инв. номер
Административное помещение (административное помещение)		521,6 кв. м	500/D-7076984
С перечнем иного имущества, входящего в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY			
Условия аукциона: Покупатель обязан предоставить Продавцу административные помещения согласно прилагаемому плану помещений в пользование, на период с момента перехода права собственности на предмет аукциона к покупателю до момента ликвидации Продавца на условиях безвозмездного пользования, за исключением случаев, предусмотренных законодательством Республики Беларусь. С планом помещений, подлежащих передаче Продавцу в безвозмездное пользование, можно ознакомиться на сайте Организатора торгов WWW.CPO.BY			
Начальная цена с НДС 20%: 289 257,74 белорусских рублей ВУН Шаг аукциона: 14 462,89 белорусских рублей ВУН			
Порядок ознакомления по лотам №№2-3	Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 16.30, перерыв с 12.30 до 12.45. Ответственное лицо: Журавская Валентина Михайловна, инженер ППР ПТО, контактный тел. +375 17-256-90-01		
Лот №4 – Имущество, в составе объектов недвижимости, оборудования и сооружений, реализуемое одним лотом, расположенное по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, д. 254			
	Наименование (назначение)	Общ. пл.	Инв. номер
Здание АБК с цехом по производству металлоконструкций (Здание многофункциональное)		3030,0 кв. м	350/С-88086
Составные части и принадлежности: пристройка, тамбур, беседка, забор, ворота (2 шт.), отмостка, проезжая часть, бордюр к проезжей части, бетонная площадка, тротуар			
Ограничение (обременение): договор аренды сроком до 31.05.2018 г.			
Здание неотапливаемого материального склада (Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)		947,6 кв. м	350/С-88082
Составные части и принадлежности: пристройка, пандус, сарай			
Ограничение (обременение): договор аренды сроком до 02.01.2019 г.			
Здание мастерской техобслуживания (Здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные запорочные и газонаполнительные станции))		764,5 кв. м	350/С-88090
Составные части и принадлежности: пристройка, сарай			
Ограничение (обременение): договор аренды сроком до 31.05.2018 г.			
Здание проходной (Здание неустановленного назначения)		8,7 кв. м	350/С-88091
Канализационно-насосная станция (Здание специализированное коммунального хозяйства)		31,9 кв. м	350/С-88092
Составные части и принадлежности: подвал, крыльцо			
Здание трансформаторной подстанции (Здание специализированное энергетики)		40,1 кв. м	350/С-88094
Составные части и принадлежности: отмостка			
Здание тепловыделяющей установки (Здание специализированное энергетики)		42,9 кв. м	350/С-88096
Составные части и принадлежности: отмостка			
Ограничение (обременение): договор аренды открытой площадки для стоянки автомобильной техники до 02.01.2019 г.			
Сооружения, входящие в состав лота			
	Наименование	Инв. №	Наименование
	Навес для хранения кислородных баллонов (17,5 кв. м)	0006970	Тепловые сети (200 м)

Навес для хранения газовых баллонов (28,2 кв. м)	0012717	Канализационные сети (200 м)	150000
Металлическая эстакада №1 (1,4 т)	0014321	Водопроводные сети (5 км)	16
Металлическая эстакада №2 (1,9 т)	0014322	Телефонный кабель (4 км)	13
Очистные сооружения объемной отстойника – 380 куб. м	9	Низковольтные сети (АВВГ 655 м. п. и АВВГ 80 м. п.)	14
Вышка осветительная (25,0 м. п.)	150155	Телефонизационные сети	8
Открытый склад металла (склад №1 – подкрановые пути 187 м. п., ж/б площадки 5425 кв. м; склад №2 – крановая эстакада, бетонное покрытие 864 кв. м)	7	Кабель марка кабеля ААШВ 3*120 длина 1,62 км	133000
Кабель 10 кВт АСБ-3 *185 L=1,045 км	132000	Кабель 6 кВт 3*120, L=0,6 км	131000
Многолетние насаждения в количестве 111 ед., инв. №150119 – 150122			

Оборудование, входящее в состав лота			
Наименование	Инв. №	Наименование	Инв. №
кран подвесной Эл-32	729	кран козловой консольный 20 тн.	920
кран подвесной Эл-2	728	электрическая кран-балка подвесная	706
кран-балка	622		

Материалы, входящие в состав лота: железобетонные конструкции (340 тн)			
Сведения о земельном участке	Земельный участок общ. пл. 3,7412 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для эксплуатации производственной базы		
Начальная цена с НДС 20%: 443 520,22 белорусских рублей ВУН Шаг аукциона: 22 176,01 белорусских рублей ВУН			

Порядок ознакомления: Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Дриневский Виктор Васильевич, производитель работ филиала СУ-118, контактные телефоны: +375 29 603 49 02, +375 232 46 09 03

Лот №5 – Изолированное помещение по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Янки Купалы, 120А-5			
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер	
Изолированное помещение №5 (административное помещение)	116,9 кв. м	100/D-85374	

С перечнем иного имущества, входящего в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY			
Начальная цена с НДС 20%: 107 134,33 белорусских рублей ВУН Шаг аукциона: 5 356,72 белорусских рублей ВУН			
Лот №6 – Изолированное помещение по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. Янки Купалы, 120А-2			
Наименование (назначение)	Общая площадь	Инвентарный номер	
Изолированное помещение №2 (административное помещение)	50,2 кв. м	100/D-85371	

С перечнем иного имущества, входящего в состав предмета аукциона, можно ознакомиться на сайте организатора аукциона WWW.CPO.BY

Условия аукциона: Покупатель обязан предоставить Продавцу административные помещения согласно прилагаемому плану помещений в пользование, на период с момента перехода права собственности на предмет аукциона к покупателю до момента ликвидации Продавца на условиях безвозмездного пользования, за исключением случаев, предусмотренных законодательством Республики Беларусь. С планом помещений, подлежащих передаче Продавцу в безвозмездное пользование, можно ознакомиться на сайте Организатора торгов WWW.CPO.BY			
Начальная цена с НДС 20%: 47 723,40 белорусских рублей ВУН Шаг аукциона: 2 386,17 белорусских рублей ВУН			

Порядок ознакомления по лотам №№5-6	Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 16.30, перерыв с 12.30 до 12.45. Ответственное лицо: Климчук Василий Григорьевич, директор филиала СУ-159, контактный телефон 8 029 659-25-23		
--	---	--	--

Оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Гурьского, 16а			
№ п/п лота	Инв. №	Наименование предмета аукциона, год выпуска	Начальная стоимость, бел. руб. с учетом НДС
7	498	Станок радиально-сверлильный типа 2К550 в комплекте со столом, тисками, патронным сверлильным резьбовым, 2010 г. в.	6 492,02
8	242	Станок токарно-винторезный типа 6Б 16П	1 649,96
9	827	Подмости передвижные электрические ППЭ-1, 2010 г. в.	6 720,00
10	325	Вагон-общезитие, 1979 г. в.	720,00

Порядок ознакомления			
Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Быковский Леонид Эдуардович, начальник автотранспортного участка, контактный телефон +375 29 654-92-93			

Транспорт и оборудование, расположенные по адресу: г. Гродно, ул. Индустриальная, 2а, в составе			
11	532	Инструменталка (склад металлический), 1980 г.	72,00
12	580	Нивелир НЗ, 1976 г.	6,96
13	595	Нивелир НЗК, 1982 г. в.	6,96
14	385	Люлька строительная ЛЭ-100*300, 1983 г.	110,40
15	699	Нивелир НВ-1, 2004 г.	9,60

16	357	Вагон-общезитие, 1981 г. в.	442,20	22,11
17	501	Станок сверлильный ИЭ-1806	432,00	21,60
18	12	Станок сверлильный настольный НС-12	95,04	4,75
19	924	Станок для холодной гибки труб	442,80	22,14
20	719	Копировальный аппарат Хероx Соxу-Сenтрe С118	151,20	7,56
21	720	Печь прокаточная ЭПС-10/400СЭ	106,92	5,35
22	850	Выпрямитель для дуговой сварки ВДМ-6303С-У3	421,20	21,06
23	801	Трансформатор сварочный ТДМ 252У2	101,52	5,08
24	611	Сварочный агрегат колесный (САК), заводской №13859	777,60	38,88
25	900	Установка алмазного сверления Piranha ZIZ -230	399,60	19,98

Порядок ознакомления заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 8.00 до 16.30, перерыв с 12.30 до 12.45. Ответственное лицо: Марчик Петр Иванович, директор филиала СУ-110, контактные телефоны: 8 0152 530-712 (716, 728), +375 29 821-07-71

Транспорт, спецтехника и оборудование, расположенные по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, д. 254 в составе				
26	998	Автобус вагон ГАЗ (GAZ)-2705 (2000 г. в.)	533,80	26,69

Порядок ознакомления заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00 по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 254. Ответственное лицо: Дриневский Виктор Васильевич, производитель работ, контактные телефоны: +375 29 603-49-02 (Velcom), 8 0232 46-09-03

Транспорт и оборудование, расположенные по адресу: г. Брест, ул. Гродненская, д. 55Д в составе				
27	373	Подмости ПВС 12, 1979 г. в.	2 115,79	105,79
28	242	Преобразователь частоты ПЧ-4/42-200У2 (2010 г. в.) Pfaff Silberblau Германия	163,20	8,16

Оборудование, расположенное по адресу: г. Брест, ул. Я. Купалы, 120/2				
29	248	Станция подогрева бетона КТП-ТО 80-86 У-1, 1990 г. в.	110,00	5,50

Порядок ознакомления заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни с 9.00 до 16.00, перерыв с 12.00 до 13.00. Ответственное лицо: Климчук Василий Григорьевич, директор филиала СУ-159, контактный телефон +375 296592523

С подробной информацией по предмету аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с №ВУ60БЛВВ30120191021390001001; в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК ВЛВВВУ21500, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона.

Срок оплаты: по лотам №№1-6 не более 20 (двадцати) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи. **По лотам №№7-29** не более 10 (десяти) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи.

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. №16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидируемого юридического лица». К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление с приложением всех необходимых документов, зарегистрированное в журнале регистрации заявлений на участие в торгах, и заключившие с организатором торгов договор о задатке. С подробной информацией о перечне предоставляемых документов, образцами заявления на участие в аукционе и договора о задатке, а также правилами проведения аукциона можно ознакомиться на сайте организатора аукциона www.cpo.by

В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику, по начальной цене, увеличенной на 5%

Затраты на организацию и проведение торгов возмещаются организатору аукциона участником торгов, с которым заключается договор купли-продажи в течение 5 дней со дня проведения торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении повторного аукциона по лоту №1 опубликовано в газете «Звязда» 26.08.2017 г. по лотам №№2-29 в газете «Звязда» 05.10.2017 г.

Дата, место и время проведения аукциона	21.11.2017 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Харьковская, д. 15, 3-й этаж, ОАО «Трест №26 Железобетонмонтаж»
Дата, место и время окончания приема документов	17.11.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Пуховичский районный исполнительный комитет проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность и на право заключения договоров аренды земельных участков, который состоится **8 декабря 2017 г.** в 15.00 в зале заседаний райисполкома, расположенного по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Марьино Горка, ул. Ленинская, 47, 2-й этаж, каб. 227.

На аукцион будут выставлены:

Лот – 1 земельный участок (кадастровый номер 624450100001003613) в частную собственность, расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Марьино Горка, микрорайон застройки «Новая Заря», У-8.2, площадь – 0,0864 га, назначение – строительство и обслуживание многоквартирного жилого дома, начальная цена – 17 138,70 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 1 713,87 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 214,66 рублей.

Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звезда».

Имеется возможность электроснабжения (проектируется).

Лот – 2 земельный участок (кадастровый номер 624450100001003619) в частную собственность, расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Марьино Горка, микрорайон застройки «Новая Заря», У-8.4, площадь – 0,0864 га, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома, начальная цена – 17 138,70 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 1 713,87 рублей. Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 189,37 рублей.

Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звезда».

Имеется возможность электроснабжения (проектируется).

Лот – 3 земельный участок (кадастровый номер 624485700025000101) в частную собственность, расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, Руденский с/с, СТ «Искра-2002», 50, площадь – 0,0650 га, назначение – для коллективного садоводства, начальная цена – 1 125,00 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 112,20 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 080,29 рублей.

Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звезда».

Имеется возможность электроснабжения.

Лот – 4 земельный участок (кадастровый номер 624485700033000068) в частную собственность, расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, Руденский сельсовет, СТ «Остров», 113, площадь – 0,0997 га, для ведения коллективного садоводства в садоводческом товариществе «Остров», начальная цена – 1 725,59 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 172,56 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 168,81 рублей.

Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звезда».

Имеется возможность электроснабжения.

Лот – 5 земельный участок (кадастровый номер 624450100001003666) в аренду на 20 лет, расположенный по адресу: Минская область, Пуховичский район, г. Марьино Горка, ул. Октябрьская, площадь – 0,0640 га, назначение – строительство магазина, начальная цена – 12 216,50 рублей, размер задатка для участия в аукционе – 1 221,65 рублей.

Расходы, связанные с организацией аукциона, – 1 595,34 рублей.

Дополнительно возмещаются расходы за размещение объявления в газете «Звезда».

Имеется возможность электроснабжения, водоснабжения.

Желающим участвовать в аукционе необходимо внести соответствующий размер задатка на р/с №BY80 АКВВ 3600 6250 0002 5000 0000. Получатель: Главное управление Министерства финансов Республики Беларусь по Минской области Минского управления открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» г. Минск, код банка 795, БИК АКВВ BY2X, УНН 600537220 код платежа – 04901 (частная собственность) 04002 (за право аренды).

Участники аукциона должны предоставить следующие документы:

– заявление на участие в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков;

– заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка.

Кроме того, представляются:

– гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;

– индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

– представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенная доверенность;

– представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии устава и свидетельства о государственной регистрации юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

– представителем или уполномоченным должностным лицом иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

– представителем иностранного гражданина – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Заявление на участие в аукционе с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Марьино Горка, ул. Ленинская, 47, Пуховичский райисполком, 2-й этаж, каб. 220 с 4 декабря 2017 г. по 7 декабря 2017 г., с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.

Заключительная регистрация – с 14.30 до 14.55 в день проведения аукциона по адресу: Минская обл., г. Марьино Горка, ул. Ленинская, 47, 2-й этаж, каб. 227, зал заседаний райисполкома.

Аукцион состоится по каждому лоту при наличии не менее двух участников. Оплата победителем за предмет аукциона производится разовым платежом путем безналичных расчетов.

Победитель аукциона вносит плату за землю или за право заключения договора аренды земельного участка: возмещает расходы, связанные с проведением аукциона и государственной регистрацией в отношении созданного земельного участка; получает разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительного проекта на строительство объектов в срок, не превышающий два года.

Участники аукциона предварительно могут ознакомиться с земельными участками, которые предлагаются для продажи путем выезда на место расположения участка.

Дополнительную информацию можно получить по адресу: г. Марьино Горка, ул. Ленинская, 47, к. 220, контактный тел.: 8 01713 35879, с 8.00 до 13.00 по рабочим дням.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	капитальное строение, инв. №420/С-41618 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – приемный пункт стеклопосуды), площадью 122,5 кв. м, расположенное по адресу г. Лида, ул. Советская, 23В
Земельный участок, на котором расположен объект	кадастровый номер 441300000007000401, (назначение – земельный участок для обслуживания пункта приема стеклопосуды), площадью 0,0402, расположенном по адресу г. Лида, ул. Советская, 23В
Начальная цена продажи	39 600 руб. (тридцать девять тысяч шестьсот рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	3 960 руб. (три тысячи девятьсот шестьдесят рублей)
Условия аукциона	– возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по подготовке документации и объекту к продаже в течении 3 (трех) рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи; – возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 1 % от конечной цены продажи объекта в течении 3 (трех) рабочих дней с даты проведения аукциона
Продавец	ОАО «Торгово-производственная фирма «Лида», 231300, г. Лида, ул. Кирова, 6
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 45-05-38, 41-98-32
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	У44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 4 декабря 2017 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; *юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь* – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуальным предпринимателем – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 28 ноября 2017 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoinfo.by>

ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» (организатор аукциона) проводит 17.11.2017 г. торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства по продаже имущества ОАО «Щепичи-Агро» (должник)

Лот №	49
Сведения о предмете электронных торгов	Автомобиль пожарный ГАЗ 5312, г. в. н/у, г. н. 75-69 МБМ
Начальная цена предмета торгов	1448,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 72,40 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 144,80 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	76,80 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	Минская обл., Клецкий р-н., а. г. Щепичи
Р/с для перечисления суммы задатка	BY84AKBB364200000288000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВY2X, УНП 600013502, получатель – ГУЮ Мин-облсполкома

Торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства (далее – электронные торги) будут проведены 17.11.2017 г. в 10.00, на электронной торговой площадке ALLTRADES.BY, окончание – 17.11.2017 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить по тел.: (8 029) 392 95 50, (8 029) 659 71 63, ALLTRADES.BY.

Дополнительную информацию по лоту – должник ОАО «Щепичи-Агро», контактное лицо – Леончик Александр Константинович, тел. (8-029) 753-15-12.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» – ALLTRADES.BY. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10% по лоту принимаются по 16.11.2017 г.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	Капитальное строение, инв. №401/С-31767 (назначение – здание специализированное для образования и воспитания, наименование – детский сад), площадью 1610,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Скидель, ул. Первомайская, 27
Земельный участок, на котором расположен объект	Кадастровый номер 422050400001000128, (назначение – для обслуживания здания детского сада), площадью 0,5434, расположенный по адресу: г. Скидель, ул. Первомайская, 27. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельный участок, расположенный в охранный зоне линий электропередачи, код – 13,2, площадью 0,0802 га
Начальная цена продажи	72 904,69 руб. (семьдесят две тысячи девятьсот четыре рубля шестьдесят девять копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	3 645 руб. (три тысячи шестьсот сорок пять рублей)
Условия аукциона	реконструкция и модернизация объекта
Продавец	ОАО «Скидельский сахарный комбинат», 231752, г. Скидель, ул. Первомайская, 1, 977-814
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38
Условия оплаты	100% предварительная оплата
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	У44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 13 ноября 2017 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении; *юридическим лицом – резидентом Республики Беларусь* – копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;

индивидуальным предпринимателем – документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются: представителем юридического лица, индивидуальным предпринимателем – доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя; физическим лицом – документ, удостоверяющий личность физического лица; представителем физического лица – доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленном организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.

В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 16.09.2017 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Последний день приема заявлений – 8 ноября 2017 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» <http://grodnoinfo.by>

ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» (организатор аукциона) проводит 17.11.2017 г. торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства по продаже имущества ОАО «Дзержинский райагросервис» (должник)

Лот №	50
Сведения о предмете электронных торгов	Автомобиль легковой ГАЗ 3110, г. в. 1998, г. н. 2680 РВ-5
Начальная цена предмета торгов	1416,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 70,80 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 141,60 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	49,92 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Дзержинск, 1-я Ленинская улица, 1
Р/с для перечисления суммы задатка	BY84AKBB364200000288000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВY2X, УНП 600013502, получатель – ГУЮ Мин-облсполкома

Лот №	51
Сведения о предмете электронных торгов	Автомобиль легковой УАЗ 3909, г. в. 2001, г. н. А1 4687-5
Начальная цена предмета торгов	2184,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 109,20 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 218,40 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	49,92 белорусских рублей

Местонахождение предмета торгов	г. Дзержинск, 1-я Ленинская улица, 1
Р/с для перечисления суммы задатка	BY84AKBB364200000288000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВY2X, УНП 600013502, получатель – ГУЮ Мин-облсполкома

Лот №	52
Сведения о предмете электронных торгов	Автомобус грузовой ГАЗ 5312, г. в. 1986, г. н. ОЕ 3196-5
Начальная цена предмета торгов	1952,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 97,60 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 195,20 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	49,92 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Дзержинск, 1-я Ленинская улица, 1
Р/с для перечисления суммы задатка	BY84AKBB364200000288000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКВВВY2X, УНП 600013502, получатель – ГУЮ Мин-облсполкома

Торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства (далее – электронные торги) будут проведены 17.11.2017 г. в 10.00, на электронной торговой площадке ALLTRADES.BY, окончание – 17.11.2017 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить по тел.: (8 029) 392 95 50, (8 029) 659 71 63, ALLTRADES.BY.

Дополнительную информацию по лоту – должник ОАО «Дзержинский райагросервис», контактное лицо – Дворецкий Александр Иванович, тел. (8 029) 648-28-11.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» – ALLTRADES.BY. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10% по лоту принимаются по 16.11.2017 г.

■ Беларускі

НА БАБУЛІНЫМ ВОСТРАВЕ

Гэты фотаздымачак на конкурс даслала бабуля дзяўчынкі. «Мая ўнучка Велясніцкая Варвара жыве ў Лунінцы Брэсцкай вобласці. Ёй 6 гадоў. Варвара вельмі добрая і ласкавая дзяўчынка, любіць спяваць і танцаваць. Чытае на памяць беларускія вершы. А яшчэ любіць адпачываць у мяне на вёсцы Востраў разам з сястрычкай Ксеніяй».

Шаноўныя мамы і таты, бабулі і дзядулі! Шчыра запрашаем вас прыняць удзел у конкурсе «Беларускі». Дасылайце здымкі ваших дзетак, унукаў, а можа, нават і праўнукаў (з невялічкім аповедам) на адрас «Звязды». Але адна ўмова — каб, зірнуўшы на фота, адразу ж можна было зразумець, што гэта беларусік. Арыгінальнасць і творчы падыход вітаюцца! Аднаго з герояў, якога мы ўбачым на здымках, чакае прыз!

■ Далучайцеся!

ЦАЦКА НА ЁЛКУ... СВАІМІ РУКАМІ

Ужо чацвёрты год запар Вялікі тэатр Беларусі запрашае дзяцей і іх бацькоў прыняць удзел у сямейным конкурсе — «Навагодняя тэатральная цацка».

Фота Наталлі БАТРАЦАЎАЎ.

«Гэта не проста конкурс, — кажа вядучы рэдактар службы маркетингу, інфармацыі і рэкламы Вялікага тэатра Алена БАЛАБАНОВІЧ, — але яшчэ і цудоўная нагода чарговы раз сабрацца дома ўсёй сям'ёй — пагутарыць, пафантазіраваць, пасмяяцца — і ў выніку стварыць цікавую цацку. Вядома, яна павінна адпавядаць тэме і быць тэатральнай, нейкім чынам намякаць на той ці іншы спектакль або быць звязанай з жыццём акцёра ці музыканта».

З палётам фантазіі ў нашых дзяцей праблем няма.

Летась я ў гэтым пераканалася на ўласныя вочы. Дзясяткі сем'яў з самых розных куткоў Беларусі літаральна засыпалі тэатр сапраўды незвычайнымі цацкамі. Каго там толькі не было — Шчаўкунок і Папялушка, Кармэн і Жар-птушка, Ай-баліт і Мышыны кароль, Сіньёр Памідор і Тры парасяці, Мадам Батэрфляй, Шэхеразада і нават Рыгалета. Здаецца, тут можна было ўбачыць любога героя спектакля Вялікага тэатра Беларусі! І ўсе яны, адчуваючыся, былі зроблены з любоўю.

Менавіта гэтая цэплыня такая неабходная дзецям дапаможнай школы-інтэрната №10 горада Мінска, над якой Вялікі тэатр узяў шэфства. Як і ў мінулыя гады, цацкі, дасланыя на конкурс, адпраўяцца да іх. Але перш яны ўпрыгожаць галоўную ёлку Вялікага тэатра. Пераможцы, аўтары найлепшых (на думку журы) тварэнняў, вядома, не застаюцца без заслужаных узнагарод. Больш за тое, паводле слоў арганізатараў, ні адно дзіця не пойдзе з тэатра без падарунка: абавязкова будучы уручацца заахвочвальныя прызы, дыпломы ўдзельнікаў, а таксама сувеніры ад спонсараў конкурсу.

Такім чынам, можаце ўжо пачынаць думаць, раіцца з бацькамі, прымаць дапамогу ад бабуль і дзядуль, настаўнікаў і выхавальнікаў — час яшчэ ёсць. Прыдуманьні і стварэння вамі цацкі Вялікі тэатр Беларусі прымае з 1 па 22 снежня.

Цацкі можна прынесці ў тэатр самім (1-ы, 7-ы пад'езды, службовы ўваход (пакінуць у аховы)). Або даслаць на адрас: 220029 г. Мінск, пл. Парыжскай Камуны, 1, Вялікі тэатр Беларусі. У гэтым выпадку абавязкова добра ўпакуйце сваё тварэнне! Кожная цацка павінна быць падпісана (назва цацкі, прозвішча сям'і, кантактныя тэлефоны).

Надзея ДРЫЛА. dryla@vziazda.by

СПЕЦЫЯ-ЛЕКАР,

або Крыху сонейка на вашым сталe

Далёка не кожная гаспадыня выкарыстоўвае для прыгатавання ежы куркуму. Апошняя, тым не менш, заслужвае таго, каб заняць пачэснае месца на палічцы с прыправамі. «Візітоўка» гэтай спецыі — яе насычаны жоўты колер, абумоўлены наяўнасцю ў карэнішчах і сцёблах вялікай колькасці жоўтага фарбавальніка куркумін.

Вучоныя высветлілі, што куркума з'яўляецца прыродным імунамадулятарам, або, кажучы простымі словамі, дапамагае захоўваць імунітэт у належным стане. Даследаванні паказалі і тое, што біялагічна актыўны кампанент куркумін не толькі памяншае запаленчыя працэсы ў арганізме чалавека, але і спрыяе нармалізацыі ўзроўню цукру ў крыві, валодае антыканцэрагеннымі ўласцівасцямі. Жыхары Паўднёва-Усходняй Азіі, а таксама Індыі, якая з'яўляецца адным з найбуйнейшых вытворцаў куркумы, спрадвеку выкарыстоўвалі гэтую

культуру для лячэння хвароб страўніка, захворванняў верхніх дыхальных шляхоў. Раствор куркумы ўжывалі для паласкання ротавай поласці, каб пазбавіцца ад запалення дзяснаў. Гістарычныя даныя сведчаць пра тое, што «азіятка» куркума была даволі вядомая і на тэрыторыі ВКЛ. Дарэчы, гэтая спецыя з'яўляецца адным з інгрэдыентаў знакамітага напою крупнік, які вельмі шанавала тагачасная шляхта. Уяўляе ён сабой нешта накшталт лікёру на аснове мёду, зёлак і розных спецыяў. Менавіта куркума ў спалучэнні з іншымі расліннымі кампанентамі надавала крупніку ўнікальны залацісты колер і дабаўляла сваю, непаўторную нотку ў ягоны цёплы зёлкавы пах. Але ж вернемся ў нашы часы і адзначым, што хоць ніводная з раслін не можа быць панацэяй ад раку ці іншай хваробы, многія з іх, у тым ліку куркума, у стане дапамагчы чалавеку ў захаванні здароўя.

Ужываць куркуму можна не толькі для прыгатавання мясных страў. Доб-

ра дадаць яе і ў цеста для бліноў, і ў суп, і ў ваду, дзе варыцца бульба, з якой вы надумалі зрабіць пюрэ. Вядома ж, дабаўляць куркуму трэба зусім у невялікай — на кончыку ляза нажа — колькасці, бо тут, як у медыцыне, галоўны прынцып — «не нашкодзь». Тады смак у стравы будзе прыемны, без лішняй гарчынкі, а колер таго ж супчыку ці пюрэ набудзе цудоўнае сонечнае адценне. :)

Наталля РУЖЫЦКАЯ.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ГРАЧАНЫЯ ТЭФТЭЛІ

Для тэфтэляў: 500 г любога фаршу, вараная грэчка (па аб'ёме яе павінна быць крыху больш, чым мяснова фаршу), 2 яйкі, 2 сярэднія цыбуліны (здрабніць у блэндары), 2—3 ст. л. маянэзу, соль, перац. **Для падліўкі:** 1 вялікая морква, 1 цыбуліна, 1 ст. л. таматнай пасты, 2—3 шклянкі вады, 2 зубчыкі часнаку, соль, перац.

Змешваем усе інгрэдыенты для фаршу. Фарміруем тэфтэлякі (можна абкачаць іх у муцэ) і абсмажваем з двух бакоў на алеі. Потым перакладваем у невялікую каструльку.

Для падліўкі надзіраем моркву на тарцы для карэйскай морквы, цыбулю рэжам паўкольцамі, не вельмі тонка. Абсмажваем злёгка ў той жа патэльні з алеем, дзе смажыліся тэфтэлі. Потым дадаём таматную пасту, ваду, соль, перац, часнок. Змешваем і даём пакіпець 2 хвіліны. Потым выліваем соус на тэфтэлі ў каструльку і ставім на сярэдні агонь тушыцца на 20 хвілін.

Гатовыя тэфтэлі можна есці з любым гарнірам або салатай з агародніны.

ЯБЛЫЧНЫ ПІРОГ «3 ШКЛЯНКІ»

Спатрэбіцца: крупа манная — 1 шклянка, мука — 1 шклянка, цукар — 1 шклянка, разрыхляльнік — 1,5 ч. лыжкі, яблыкі — 5 шт. сярэдняга памеру, лімонны сок — 3 ст. лыжкі, малако для залівання — 1 шклянка, ванілін — 1 г.

Для пачатку змешваем усе сухія прадукты: манку, муку, цукар, разрыхляльнік, ванілін. Яблыкі трэба ачысціць

і надзерці на буйной тарцы. Адрозніць надзёртыя яблыкі лімонным сокам — інакш хутка пацямянеюць.

Бяром форму для выпякання, змазваем яе маргарынам або маслам, раўнамерна высыпаем шклянку нашага сухога цеста, накладваем пласт яблыкаў, потым зноў сухая сумесь і яблыкі. І яшчэ адзін слой сумесі і яблыкаў.

Перад тым як паставіць пірог у духоўку, раўнамерна заліваем яго шклянкай вельмі гарачага — проста кіпячага — малака, акуратна пры дапамозе нажа або відзельца пратыкаем пірог, каб малако дастала да ніжняга пласта.

Выпякаецца гэты пірог каля 50 хвілін у духоўцы, разгрэтай да 180 градусаў. Пірог нетрадыцыйны, але вельмі смачны. Пасля астывання выдатна трымае форму, не рассыпаецца.

Дарэчы, некаторыя гаспадыні не заліваюць пірог малаком, а зверху пакрываюць пластом надзёртага на буйной тарцы масла (грам 100—150). Атрымліваецца таксама вельмі смачна. Можаце паспрабаваць абодва варыянты.

РАПАМ СПАТРЭБІЦА

ЯК ХУТКА ВЫСУШЫЦЬ АБУТАК

У гэтым дапаможа соль. Разгрэйце яе на патэльні, усыпце ў шкарпэтку, шкарпэтку з соллю змесціце ў вільготны абутак. Праз некаторы час замяніце шкарпэтку з соллю на новую, калі з першай спробы прыбраць усю вільгаць не ўдалося. Абутак высыхае імгненна!

ВАРТА ВЕДАЦЬ

ПАСТКІ ДЛЯ ПАКУПНІКОЎ

• Вялікая цялежка = вялікія траты. Пустая прастора цялежкі выклікае ўнутраны дыскамфорт і цалкам вытлумачальнае жаданне хутчэй прастору запоўніць.

• Па дарозе да касы пакупнікоў чакаюць розныя перашкоды — у літаральным сэнсе слова. То тут, то там мы наткаем на вялікія скрынкі з хадавым таварам. Прадаўцы ведаюць, што пакупнік больш схільны здзяйсняць імпульсныя пакупкі, калі тавар выстаўлены проста на праходзе.

• Найбольш запатрабаваныя прадукты — малако, хлеб, сыр, каўбасы — крамы часта размяшчаюць у самым далёкім куце памяшкання. Гэтыя тавары патрэбныя практычна ўсім, але, пакуль вы да іх даберацеся, напэўна, убачыце шмат чаго яшчэ.

• Знакамітыя «фінальныя распродажы», «поўныя ліквідацыі» і «зніжкі ў сувязі з адкрыццём крамы» — гэта не больш чым спробы пазбавіцца ад заляжалага тавару (і, трэба сказаць, яны заўсёды прыносяць вынік).

• Крамы і рэстараны часта ўзбуджаюць апетыт смачнымі пахамі. Асабліва дзейсныя пахі свежай здобы і кавы.

• Тавары для дзяцей заўсёды ляжаць нізка. Калі не хочаце істэрый з нагоды чарговага «Кіндэр-сюрпрызу», саджайце дзяцей на цялежку.

ДЛЯ МАЛІТВЫ І НЕ ТОЛЬКІ

Пасля рэвалюцыі 1917 года ў Беларусі не будавалі синагог. І вось яе, як кажучь будаўнікі, узведзена з нуля, адкрылі ў Віцебску. У перакладзе з іўрыта яе назва «Шацёр Давіда». Цырымонія адкрыцця стала падзеяй міжнароднага маштабу, бо на ёй прысутнічалі іншаземныя госці: рабіны і прадстаўнікі іўдзейскіх абшчын.

Будынак узв'ялі недалёка ад Смаленскага рынку, на вуліцы Грыбаедава. На ёй ёсць помнікі архітэктуры, і па дарозе да храма можна «перанесціся ў часе». Недалёка на суседняй вуліцы — будынак, які раней выкарыстоўваўся вернікамі. Ён з'явіўся некалькі дзясяткаў гадоў таму.

Шмат ахвотных было фінансаваць будаўніцтва. У частцы адной са сцен — цэгла з імёнамі ахвярадаўцаў.

Рабін Віцебска Малкіэль ГАРГОДЗЭ паведаміў, што синагога паралельна стане культурна-асветніцкім цэнтрам. Тут можна будзе паслухаць лекцыі, паглядзець фільмы па тэме іўдаізму, убачыць выставы. Запланавана стварыць і музей, прысвечаны жыццю іўдзеяў у Віцебску.

Фота Аляксандра СПАТКАВА.

Новую синагогу пабудавалі па ўнікальным праекце. Ёсць шкляны купал, вялікія круглыя вокны, шматузроўневая столь. Унутры на ўсходняй сцяне — некалькі камянёў з Іерусаліма. Як раскажаў Леанід ТОМЧЫН, старшыня Віцебскай іўдзейскай абшчыны, новабудуля адпавядае ўсім рэлігійным канонам. Узводзілі каля двух гадоў.

Паводле слоў Міхаіла ДАНИЛЕНКІ, саветнік старшыні Віцебскага аблвыканкама, адкрыццё синагогі — падзея знакавая не толькі для віцебскіх іўдзеяў. Ён нагадаў, што менавіта ў Беларусі нарадзіліся адраджальнік іўрыта Эліэзэр Бен-Егуда, першы прэзідэнт Ізраіля Хаім Вейцман, іншыя знакамітасці. І, зразумела, Віцебск вядомы ўсяму све-

ту, у першую чаргу, дзякуючы земляку, мастаку Марку Шагалу. Дарэчы, вельмі сімвалічна, што ўнутры новай синагогі копіі знакамітых шагалаўскіх вітражоў «Дванаццаць кален Ізраілевых».

Падчас акупацыі Віцебска фашысты знішчылі каля 20 тысяч яўрэяў. А ў канцы пазамінулага стагоддзя, згодна з данымі перапісу насельніцтва, іх колькасць перавышала 50% жыхароў горада. Калісьці ў правінцыйным гарадку было каля 60 синагог і іўдзейскіх малельных дамоў.

На свяце прысутнічалі прадстаўнікі каталіцкага і праваслаўнага духавенства. Добрае надвор'е, яўрэйскія музыка і песні стваралі асаблівы настрой. Нават дах будынка стаў імправізаванай канцэртнай пляцоўкай: там іграў скрыпач. Ён, быццам бы сышоў з палотнаў Шагала. Свята без перабольшвання запомніцца надоўга. І, магчыма, з часам у горадзе стане синагог больш. Захаваліся рэшткі старадаўняга будынка на вуліцы Рэвалюцыйнай і фундамент Вялікай синагогі ў раёне цяперашняй вуліцы Калініна.

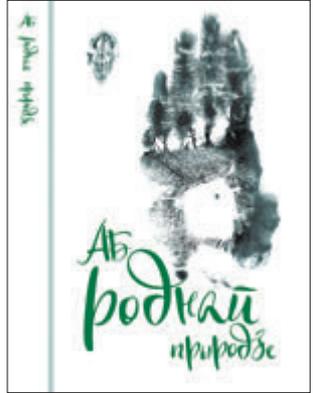
Аляксандр ПУКШАНСКІ.
pukshanski@zviazda.by

■ Новыя кнігі

Аб роднай прыродзе песню спяваем

«Мастацкая літаратура» падарыла чытачу зборнік мастацкіх твораў

Кніга так і называецца — «Аб роднай прыродзе». Дзясяткі аўтараў выказваюць сваё замілаванне беларускімі краявідамі ў вершах і прозе. Адкрывае зборнік, які можна смела браць у якасці дапаможніка і на ўрокі географіі, на ўсе прыродазнаўчыя дысцыпліны, верш Уладзіміра Караткевіча «Беларуская песня». «Дзе мой край? Там, дзе вечную песню пяе Белавежа, / Там, дзе Нёман на захадзе помніць варожую кроў, / Дзе на ўзвышшах Наваградскіх дрэмлюць суровыя вежы / І вішнёвыя хаты глядзяцца ў шырокі Дняпро...»

І яшчэ з Караткевіча: «Ты — наш край. Ты — чырвоная груша над дзедаўскім домам, / Лістападаўскіх знічак густых фасфарычная раць, / Ты — наш сцяг, што нікому, нікому на свеце, нікому / Не дамо абсмяць, апаганіць, забыць ці мячом звяваць...»

У кнізе прадстаўлены як творы класікаў, пісьменнікаў ранейшых пакаленняў, так і вершы, і проза нашых сучаснікаў: Андрэя Федарэнкі, Віктара Карамазова, Віктара Шніпа, Навума Гальпяровіча, Васіля Зуёнка, Алеся Бадака, Раісы Баравіковай, Валерыя Гапеева, Людмілы Рублеўскай, Алеся Наварыча, Анатоля Бутэвіча, Алеся Жука, Георгія Марчука. Зборнік падзелены на раздзелы адпаведна порам года — «Вясна», «Лета», «Восень», «Зіма». Шкада, што кніга, выдадзеная, дарэчы, тыражом 1500 экзэмпляраў, — без ілюстрацыйнага матэрыялу. Хоць ад гэтага яе мастацкі ўзровень ніколі не ніжэйшы. Можна смела раіць выданне і школьнікам, якія збіраюцца дэкламаваць найлепшыя творы беларускай літаратуры на конкурсах, у праекце «Жывая класіка», выкарыстоўваць як аргументы любові да роднай старонкі ў сачыненнях і іншых пісьмовых работах. Зборнік «Аб роднай прыродзе», укладзены вядомым паэтам Віктарам Шніпам, — уражальны напамін, што тэма прыроды з'яўляецца зараз, была раней ці не галоўнай мастацкай магістраллю беларускай літаратуры.

Сяргей ШЫЧКО

СВЯТЫНЯ НА СХІЛЕ

Каложскія страсці

Узнаўлялі святыню, што называецца, усёй грамадой. Значную частку грошай выдзеліў імператар Аляксандр II. Праваслаўным духавенствам быў аб'яўлены збор сродкаў на дабудову мураваных сценаў. На аб'явы ў газетах адгукнулася нямала буйных мецэнатаў і простых грамадзян. І астатнюю частку сабралі даволі хутка. Праект і каштарыс складаліся ў Пецярбургу.

Будаўніцтва вызваўся весці гродзенскі купец, які планавалі асвоіць грошы за некалькі гадоў, але неўзабаве адмовіўся ад заказу. У ходзе работ высветлілі, што схіл працягвае спаўзаць і мураваную сцяну не вытрымае. На яго ўмацаванне патрэбны новы праект. Пачалі разбірацца. Адзін з высокіх чыноўнікаў наогул выказаў прапанову перанесці царкву ў бяспечнае месца, але

супраць выказаліся прагрэсіўныя дзеячы навукі і культуры, у тым ліку гродзенскі губернатар і епіскап. У рэшце рэшт, на некалькі дзесяцігоддзяў Каложу паставілі на кансервацыю. Расходы ўзялі на сябе лесапрамыслоўцы, якія, уласна кажучы, адыгралі не апошнюю ролю ў частковым знішчэнні храма. Гэта іх плаціна пагоршыла сітуацыю з рэчымі Нёмана.

Драўляныя ці мураваныя?

Пасля спрэчак імператарская камісія спынілася на праекце, згодна з якім разбураныя сцены замянілі больш лёгкай канструкцыяй з брусчатых стоек, абштых звонку дошкамі. Дах таксама быў драўляны. На ім устанавілі купал з ажурным чыгунным пазалочаным крышам. Напрыканцы XIX стагоддзя храм узнавілі і асвяцілі. Але спрэчкі вакол старажытнай святыні не сціхлі. У пачатку XX стагоддзя менавіта духавенства ставіць пытанне

аб узнаўленні Каложы ў яе першапачатковым выглядзе. Гэта азначала, замяніць драўляныя сцены мураванымі, паводле існуючых. Царкву зноў паставілі на кансервацыю. У 30-я гады вярнуліся да рэканструкцыі, бо па сценах пайшлі расколіны. Перш-наперш, умацавалі схіл.

У саветскі час тут месціўся філіял гісторыка-археалагічнага музея, а затым — філіял музея гісторыі рэлігіі і атэізму. У 1991 годзе храм вярнулі праваслаўным вернікам, але праблемы з пагрозай разбурання не зніклі. Наадварот. Паводка 1995 года паказала, што калі ўсё пусціць на самацёк, Каложу проста спаўзе ў Нёман. Вось тады і пачаліся самыя фундаментальныя работы па ўмацаванні схілу, якія доўжыліся 10 гадоў. У каложскі бераг былі ўціснуты 23 буравыя свідравіны з анкернымі балтамі. Была аказана падтрымка з боку ЮНЕСКА, бо царкву якраз унеслі ў Спіс помнікаў сусветнай спадчыны. Час патрабаваў рамонт і самога будынка, але на гэта ўжо не хапіла сродкаў.

Новы віток

у ратаванні храма

Да выратавання святыні на працягу апошніх гадоў паспрабавалі падключыць жыхароў Гродзеншчыны, але, як паведамілі ў абласным упраўленні ідэалогіі, сабраць неабходныя сродкі не ўдалося. Пакуль нарэшце на праблему не звярнуў увагу кіраўнік краіны. Па загадзе Прэзідэнта, на рамонтныя работы сёле-

та ў ліпені было выдзелена каля 200 тысяч рублёў. Якраз цяпер ідзе асваенне сродкаў.

Вось цяпер, калі драўляную сцяну адкрылі, можна ўбачыць, наколькі своечасова пачаліся работы. Асабліва ўражае стан бэлек на фундаменце. Яны значна прагнілі, у многіх месцах — проста трухлявыя. Ды і сам фундамент часткова сыплецца. **Галоўны інжынер ААТ «Гроднажылбуд» Святаслаў НАВІЦКІ** пералічвае асноўныя стадыі рамонтна-выраўняцця сцяну, змяніць абшыйку, уцяпліць, усталяваць новыя вокны і дзверы, замяніць бэлекі. Як-нік яны прастаялі больш за сто гадоў. А вось каркас застанецца, як і

Аварыійная бэлька Каложы.

дах. Перакрываць яго праект не прадугледжвае. Ён будзе толькі часткова ўзняты.

Будаўнікі адказваюць не толькі за якасць работ, але і за якасць матэрыялаў, таму самі купляюць лес і вырабляюць бетон. Дарэчы, тут працуюць тыя, хто мае вопыт работы на гістарычных аб'ектах. І гэта вельмі важна, лічыць **галоўны інжынер інстытута «Гроднаграмадзянпраект»**

Максім СЕЛЯДЦОЎ. Тут патрэбна дасканалы, кропкавы падыход, які накіраваны на тое, каб не нашкодзіць, а наадварот, выправіць папярэднія недарэчнасці.

Тое, што царква набліжаецца да аварыйнага стану, пацвердзілі даследаванні падчас распрацоўкі праекта. Вырашылі захаваць асноўны каркас, два іншыя пласты замяніць. Сцены па завяршэнні плануецца пафарбаваць спецыяльным лакам «пад дуб». Спецыяліст не ўтойвае, што і дах патрабуе рамонт, але не гэтым разам. Цяпер галоўная задача — аднавіць драўляную сцяну.

Каложская царква пабудавана ў першай палове XII стагоддзя ў часы княжання Барыса і Глеба Усеваладавічаў і ў іх гонар асвячоная. Гэта адзіны аб'ект гродзенскай архітэктурнай школы, які дайшоў да нас. Яго асабліваць — шліфаваныя булыжнікі ў сцяне і каляровыя маёлікавыя пліткі ў выглядзе крыжоў. Цікава, што яны захавалі сваю афар-

боўку з тых часоў. А яшчэ ў сцяне ўбудавана мноства збаной-галаснікоў, якія надаюць асаблівую акустыку. Кажуць, што на адной з цаглін (плінфаў) захавалася старажытны адбітак пальца, яго заўважыў адзін са святароў. На яго думку, гэты адбітак застаўся ад будаўніка царквы. Як відаць, яна тоіць у сабе не адну таямніцу.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@zviazda.by

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Открытое акционерное общество «Белагропромбанк» сообщает, что в соответствии с решением Наблюдательного совета ОАО «Белагропромбанк», на основании предложения Правления ОАО «Белагропромбанк» 10 ноября 2017 года проводится внеочередное Общее собрание акционеров в заочной форме.
Место нахождения общества, место и время проведения собрания: 220036, г.Минск, проспект Жукова, 3, 15.00.

Повестка дня

Об утверждении изменений и дополнений в Устав ОАО «Белагропромбанк».

Список лиц, имеющих право на участие во внеочередном Общем собрании акционеров, составляется на основании реестра владельцев ценных бумаг по состоянию на 1 ноября 2017 года.

С материалами по вопросам повестки дня лица, имеющие право на участие в Общем собрании акционеров, могут ознакомиться по месту нахождения Правления ОАО «Белагропромбанк» (г. Минск, проспект Жукова, 3) с 1 ноября по 8 ноября 2017 г. ежедневно, кроме выходных и праздничных дней, с 8.30 до 12.30.

Для получения бюллетеней для заочного голосования просим обращаться в ОАО «Белагропромбанк», его филиалы по месту нахождения акционеров, а также иметь при себе документ, удостоверяющий личность (для представителей акционеров – дополнительно документ, подтверждающий полномочия).

Заполненные бюллетени для заочного голосования представляются не позднее 8 ноября 2017 года по адресу: 220036, г.Минск, пр-т Жукова, 3, депозитарий ценных бумаг ОАО «Белагропромбанк» почтовой связью, нарочным по месту нахождения Правления банка и филиалов по месту нахождения лиц, имеющих право на участие в Общем собрании акционеров, средствами факсимильной связи по телефону/факсу: 229 64 10 или 229 64 51 с обязательной последующей доставкой (досылкой) оригинала бюллетеня.

Принявшими участие в Общем собрании акционеров считаются лица, заполненные бюллетени которых получены ОАО «Белагропромбанк» в установленном порядке.

Телефон для справок: 8(017) 229 64 10.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
www.belapb.by

Лицензия на осуществление банковской деятельности №2 13.01.2017, выдана Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100693551.

Извещение о проведении повторного аукциона			
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703		
Продавец	ОАО «Брестоблресурсы», г. Брест, ул. Красногвардейская, 112/1		
Предмет аукциона			
Месторасположение – Брестская область, г. Ивацевичи, ул. Загородная, д. 4			
Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Здание гаража	здание специализированное автомобильного транспорта	240,6 кв. м	122/С-12453
Забор металлический (инв. № по бухучету 00001047)		104,3 м. п	–
Начальная цена с НДС 20% – 24 410,64 бел. руб. (цена снижена на 50%)			
Сведения о земельном участке: пл. 0,2613 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания гаража с установленными ограничениями: охранный зона линий электропередачи, площадь 0,0282 га. Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК BLBBVY2X, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»			
Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после проведения аукциона			
Условия оплаты предмета аукциона: 30% от цены продажи имущества, с учетом ранее внесенной суммы задатка, оплачиваются в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи, оставшаяся сумма оплачивается ежемесячно равными долями в течение 6 (шести) последующих месяцев и индексируется исходя из индексов цен производителей промышленной продукции производственно-технического назначения. Ежемесячный платеж осуществляется в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня опубликования индексов цен производителей промышленной продукции производственно-технического назначения			
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpro.by			
Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» 24.08.2017			
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия			
Дата и время проведения аукциона	30.11.2017 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 4, ГО «Белресурсы» – управляющая компания холдинга «Белресурсы». 3-й этаж, актовый зал		
Дата и время окончания приема документов	28.11.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpro.by		

ОАО «Гомельоблреклама», филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Свитязь» (продавец), в лице управляющего в деле о банкротстве – директор ЧУП по оказанию услуг «АспектРеформа» Ангельцовой Н. А. извещает о проведении 4 декабря 2017 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
Местонахождение лотов №1–82: Гомельская область, г. Рогачев, ул. Белинского, 54а. Претендент на покупку (победитель) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние			
1	Станок вертикально-сверлильный СВА-2, инв. №03001	400,00	40,00
2	Станок сверлильно-пазовальный СВА-2М, инв. №03002	600,00	60,00
3	Станок сверлильно-пазовальный СВА-2М, инв. №03003	600,00	60,00
4	Станок для высверливания СВАСА-2, инв. №03004	800,00	80,00
5	Обдирочно-шлифовальный станок ЗБ-634, инв. №03019	600,00	60,00
6	Станок доводочный СД-120, инв. №03479	1 100,00	110,00
7	Станок фрезерный ВФК-2, инв. №02005	500,00	50,00
8	Станок настольно-сверлильный 2М 112, инв. №00220	300,00	30,00
9	Станок настольно-сверлильный, инв. №02043	73,00	7,30
10	Станок строгальный С25-4А, инв. №01002	2 400,00	240,00
11	Станок шлифовальный, инв. № 01009	82,00	8,20
12	Фрезерно-копировальный станок, инв. №01013	160,00	16,00
13	Станок круглопильный ГМ-146 инв. №01069	500,00	50,00
14	Станок токарный по дереву ТП-40 инв. №04001	460,00	46,00
15	Станок плоскошлифовальный ШЛПС-7 инв. №04003	600,00	60,00
16	Станок универсально-фрезерный СФ-676, инв. №04024	3 500,00	350,00
17	Станок универсально-фрезерный 676 ТОК, инв. №07021	3 500,00	350,00
18	Станок универсальный ЗЕ-642, инв. №06174	4 600,00	460,00
19	Станок токарный УТ-16 ПМ, инв. №06436	4 000,00	400,00
20	Станок токарно-винторезный 16К20М002, инв. №06336	600,00	60,00
21	Станок токарно-винторезный 1Е618М (марка станка фактическая С1Е618М), инв. №06253	700,00	70,00
22	Станок заточки плоских ножей ТЧН6-5, инв. №06072	1 100,00	110,00
23	Станок заточки круглых пил ТЧПА-6 инв. №06073	1 800,00	180,00
24	Станок заточки рамных пил ТЧПА-5, инв. №09001	2 000,00	200,00
25	Станок фуговальный СФ-6-1А инв. №09010	1 000,00	100,00
26	Станок фуговальный СФ-6-1А инв. №09011	700,00	70,00
27	Станок рейсмусовый СР-6-9, инв. №09012	1 200,00	120,00
28	Станок шарнирно-маятниковый ЦМЗ-3А, инв. №09013	1 500,00	150,00
29	Станок гвоздезабивальный ЗЯГ – 1, инв. №09015	400,00	40,00
30	Станок пятипильный ЦДК-5-2, инв. №09018	1 500,00	150,00
31	Станок одноопильный ЦА-2А, инв. №09021	1 200,00	120,00
32	Станок круглопильный Ц 6-2, № 09023	1 000,00	100,00
33	Пресс склеивания дверей 939-6, инв. №04062	3 900,00	390,00
34	Машина рубильная навесная МРН-1, инв. №00050	1 100,00	110,00
35	Компрессор С-412М (до 8 атм. произв. до 20 м. куб.), инв. №00016	150,00	15,00
36	Компрессор СО-243-1 (до 80 атм. произв. до 20 м. куб./мин), инв. №00015	490,00	49,00
37	Воздухонагреватель АНТАРЕС, инв. №03094	320,00	32,00
38	Воздухонагреватель АНТАРЕС, инв. №03095	320,00	32,00
39	Воздухонагреватель АНТАРЕС, инв. №00040	320,00	32,00
40	Бетономеситель СБ-250/380, инв. №00045	370,00	37,00
41	Бетономеситель ЕСЦ СМ-160 (Латвия), инв. №70031	60,00	6,00
42	Установка для приемки и выдачи раствора, инв. №00068	1 200,00	120,00
43	Тара для раствора ТР-2 (металлическая), инв. №00017; Ящик для раствора ТР-2, инв. №00054; Ящик для раствора ТР-2, инв. №00055	330,00	33,00
44	Емкость для цемента металлическая, инв. №01161; Емкость для цемента металлическая, инв. №01162; Бетономесительная установка МА-500, инв. №01004	21 500,00	2 150,00
45	Штукатурная станция СШ-6-СО-50-АМ, инв. №42038	1 900,00	190,00
46	Штукатурная станция СШ-6-СО-50-АМ, инв. №42039	1 900,00	190,00
47	Растворонасос СО-50А, инв. №04036	700,00	70,00
48	Растворонасос СО-50А, инв. №00074	700,00	70,00

49	Емкость 25 м³ метал./д/бензина, 1996 г. в. инв. №02017	4 100,00	410,00
50	Емкость 25 куб. м, металл./для дизтоплива, инв. № 01016	4 100,00	410,00
51	Бензоколонка А-50, инв. №02036	450,00	45,00
52	Бензоколонка А-50, инв. №02037	450,00	45,00
53	Тележка траверсная, инв. №01622	410,00	41,00
54	Вышка телескопическая Т – 4302, инв. №05026	390,00	39,00
55	Вентилятор, инв. №04089	90,00	9,00
56	Таль электрическая ГП-3,2 т, инв. №04017; Кран козловой ККТ-5, инв. №01074	13 100,00	1 310,00
57	Рама лесопильная Р-63-4Б, инв. №09016	5 700,00	570,00
58	Бытовка передвижная КУНГ КМ-131, инв. №01123	210,00	21,00
59	Бытовка передвижная КУНГ КМ-131, инв. №01124	210,00	21,00
60	Бытовка передвижная, инв. №01120	200,00	20,00
61	Бытовка передвижная, инв. №01122	220,00	22,00
62	Бытовка, инв. №01086	270,00	27,00
63	Бытовка инв. №01087	270,00	27,00
64	Автобус ПА3 32053, 2007 г. в., рег. №АВ1886-3, инв. №051098	5 900,00	590,00
65	Автокран МА3 5335-КС 3562Б, 1982 г. в., рег. №АВ9365-3, инв. №00171, г/п 10тн	5 200,00	520,00
66	Автокран МА3 5337-КС 3577, 1991 г. в., рег. №ЕВ4352, инв. №01101, г/п 14тн	7 300,00	730,00
67	Автомобиль ГАЗ 3110, 2002 г. в., рег. №4308ЕАВ, инв. №50030	2 200,00	220,00
68	Автомобиль МА3 5549, 1990 г.в., г/п 8 тн, рег. №АЕ0268-3, инв. №01061	4 200,00	420,00
69	Автомобиль МА3 5336602, 2002 г.в., г/п 9,8 тн, рег. №ЕС7451, инв. №50432	8 900,00	890,00
70	Прицеп МА3 83781041, г/п 10 тн, 2004 г. в., рег. №Е2298А, инв. №50433	5 600,00	560,00
71	Автомобиль ВА3 21213, 2000 г. в., рег. №6927ВЕ-3, инв. №51099	2 500,00	250,00
72	Автомобиль ЗИЛ-ММЗ №-4502 АДП-243, рег. №АК1175-3, 1991 г.в., инв. №00401	7 500,00	1 750,00
73	Автомобиль УРАЛ 5557, г/п 5,5 т., седельный тягач, рег. №ЕА4645, 1990 г. в., инв. №01062	17 500,00	1 750,00
74	Автомобиль ГАЗ 3307, бортовой, г/п 4,5тн., рег. №ЕС 6076, инв. №00421	2 400,00	240,00
75	Полуприцеп МА3 93801, бортовой г/п 13,5 тн, 1981 г. в., рег. №0192ЕВ, инв. №01068	1 500,00	150,00
76	Полуприцеп ОДАЗ 9357, бортовой г/п 11 тн, рег. №6649ЕА, год выпуска – н/о, инв. №01088	1 000,00	100,00
77	Прицеп РЛ-551, бортовой, г/п 1 тн, инв. №5026	130,00	13,00
78	Автопугачик 4081 (Львовский), 1989 года выпуска, инв. №00349	4 700,00	470,00
79	Автопугачик УНЦ-060, инв. № 00370	1 700,00	170,00
80	Бульдозер Д-606 до 75лс, инв. № 02041	4 100,00	410,00
81	Экскаватор ЭО3323А, 1991 г.в., рег. № н/д, инв. №01102, Трактор-пугачик (экскаватор до 0,4 м³)	6 000,00	600,00
82	Экскаватор ЭО3322Д, 1984 г.в., рег. № н/д, инв. №02040	6 000,00	600,00

Продавец: ОАО «Свитязь», в лице управляющего в деле о банкротстве – директора ЧУП по оказанию услуг «АспектРеформа» Ангельцовой Н. А., тел. 8 (029) 696-70-06. **Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо:** 1) Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»:** р/с ВУ34-ВАРВ3012209370013000000, БИК ВАРВВУ23912, Филиал ОАО «Белагропромбанк» ГОУ, УНП 400071204, ОКПО 285728963000, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 2 ноября 2017 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга», в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 1 декабря 2017 г. в 16.00 включительно.** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения.** В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником (претендентом на покупку), объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 7 (семи) рабочих дней и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части) и с Законом РБ от 13.07.2012 №415-3 (ред. От 04.01.2014) «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Ст. 127. **Дополнительная информация по контактному телефону Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора торгов – www.gomelobleklama.by, раздел «Аукционы» и www.bankrot.gov.by**

ОАО «Гомельоблреклама», филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Гомельоблсервис» (продавец) извещает о проведении 5 декабря 2017 года открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20%), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20%), бел. руб.
1	Капитальное строение с инв. №350/С-49003, площадью 505,5 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад. Адрес: Гомельская область, г. Гомель, ул. Богдана Хмельницкого, 77. Информация о земельном участке: расположен на земельном участке с кадастровым номером 340100000006005489 площадью 0,0997 га – для размещения объектов оптовой торговли, материально-технического и продовольственного снабжения, заготовок и сбыта продукции (право постоянного пользования)	112 000,00	1 120,00

Продавец: ОАО «Гомельоблсервис». Контактный тел. 8 (029) 690-00-10 – Беланов Руслан Николаевич. **Шаг аукционных торгов – 5%. Для участия в аукционе необходимо:** 1) Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца (ОАО «Гомельоблсервис»:** р/с ВУ76 АЛФА 3012 2306 0600 2027 0000, БИК АЛФАВУ2Х, в ЗАО «Альфа-Банк», УНП 40007121, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно с 2 ноября 2017 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 1 декабря 2017 г. в 16.00 включительно.** Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. **Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее, чем за три дня до его проведения.** В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) %. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невяка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в течение 3 (трех) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением Открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). **Дополнительная информация по контактному телефону Организатора торгов: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 126-66-62. Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора торгов – www.gomelobleklama.by, раздел «Аукционы»**

Извещение о проведении 15 ноября 2017 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего МО ОАО «Луч» – управляющей компании холдинга «Обувь – «Луч»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)			
Наименование, характеристики имущества, входящего в состав предмета торгов	Местонахождение предмета торгов	Начальная цена предмета торгов без учета НДС	Размер задатка
Помещение клуба общей площадью 636,6 кв. м, инв. номер в ЕГРН И 500/D-708165508	г. Минск, ул. Немега, 30/1-2	1 107 480,00 бел. руб.	110 000,00 бел. руб.

Продавец имущества: МО ОАО «Луч» – управляющая компания холдинга «Обувь – «Луч», ул. Короля, 2, АБК, каб. 415, 220004, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов;

дальнейшее использование недвижимого имущества осуществляется согласно генеральному плану г. Минска с указанием в договорах купли-продажи сроков вовлечения в хозяйственный оборот отчужденного недвижимого имущества и ответственности за нарушение предусмотренных условий продажи;

дальнейшее использование недвижимого имущества осуществляется с учетом требований «Кодекса Республики Беларусь аб культуры» по сохранению памятника архитектуры и обеспечению комплексного научного подхода к проведению работ по его ремонту (техническое обследование, ремонт конструктивных элементов здания, инженерных сетей, реставрация фасада);

при передаче недвижимого имущества другому балансодержателю последний обязан в течение тридцати календарных дней

Извещение о проведении 23 ноября 2017 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	«Склад ОД №6» общей площадью 233,3 кв. м, инв. номер 130/С-25621 (назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)
Местонахождение	Брестская область, г. Пинск, ул. Брестская, 137Г
Сведения о земельном участке	площадь – 0,2258 га, кадастровый номер 144500000022000466, целевое назначение – для обслуживания здания склада ОД №6
Продавец имущества	ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», г. Минск, ул. Казинца, 121А, к. 327
Организатор торгов	государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к.10
Начальная цена предмета торгов (без учета НДС)	21 500,00 белорусских рублей
Сумма задатка	2 100,00 белорусских рублей
Условие торгов	победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 3 процентов от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» №BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции №700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в следующем порядке: пятьдесят процентов от стоимости имущества оплачиваются в течение 5 рабочих дней со дня подписания договора купли-продажи, оставшиеся пятьдесят процентов – в течение 30 дней со дня подписания договора купли-продажи.

Торги проводятся 23 ноября 2017 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 03.11.2017 по 21.11.2017 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

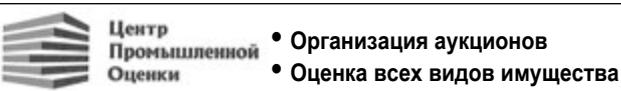
Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(0165) 34-77-91, (029)130-37-26 (ОАО «ИНТЕГРАЛ» – управляющая компания холдинга «ИНТЕГРАЛ», филиал «Камерто»).

ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» (организатор аукциона) проводит 17.11.2017 г. торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства по продаже имущества ОАО «Воложинский льнокомбинат» (должник)

Лот №	48
Сведения о предмете электронных торгов	Трактор Беларусь 82.1, г. в. 2007, г. н. ОА-59102
Начальная цена предмета торгов	5384,00 белорусских рублей, без НДС
Шаг аукциона	5% – 269,20 белорусских рублей
Сумма задатка	10% – 538,40 белорусских рублей
Возмещение победителем аукциона расходов, связанных с организацией торгов	76,80 белорусских рублей
Местонахождение предмета торгов	г. Воложин, ул. Чапаева, 56
Р/с для перечисления суммы задатка	BY84AKBB36420000002880000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код (БИК) – АКBBBY2X, УНП 600013502, получатель – ГУЮ Мин-облсполкома

Торги в электронной форме в процедуре исполнительного производства (далее – электронные торги) будут проведены 17.11.2017 г. в 10.00, на электронной торговой площадке ALLTRADES.BY, окончание – 17.11.2017 г. в 17.00. Дополнительную информацию по участию в электронных торгах можно получить по тел.: (8 029) 392 95 50, (8 029) 659 71 63, ALLTRADES.BY. Дополнительную информацию по лоту – должник ОАО «Воложинский льнокомбинат», контактное лицо – Евгений, тел. (8 029) 158-11-61.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в электронных торгах указан в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора электронных торгов ООО «БизнесИнвестИнжиниринг» – ALLTRADES.BY. Заявление (регистрация) на участие, необходимые документы и задаток в размере 10% по лоту принимаются по 16.11.2017 г.

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона	
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Пинагрузсервис», г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2

Предмет аукциона			
Наименование	Общая площадь	Инвентарный номер	Адрес
Квартира №3	61,2 кв. м	130/С-40558	Брестская обл., г. Пинск, ул. Ровецкая, 8-3
Начальная цена без НДС – 53 520,00 белорусских рублей (снижена на 20%)			

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллаторная, 11, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа: ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 07.10.2017 г.

Дата и время проведения аукциона	22.11.2017 в 14.00 по адресу: г. Пинск, ул. Рокоссовского, д. 2, ОАО «Пинагрузсервис»
Дата и время окончания приема документов	20.11.2017 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, офис 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»
Контактные телефоны	+375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. Email: auction@cpo.by

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении аукционов по продаже в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома в бобруйском районе

Номер лота по порядку	Местоположение земельного участка	Начальная цена (руб.)	Размер задатка (руб.)	Расходы, связанные с подготовкой аукциона и документации, необходимой для его проведения	Условие проведения аукциона	Характеристика земельного участка	Кадастровый номер	Инженерная и транспортная инфраструктура	Дата проведения аукциона	Последний день приема заявлений
1	Бобруйский район, Сычковский сельсоветом д. Калинино, пер. Степной, 2	3069,43	306,94	(1585,56 + расходы за рекламу) (расходы возмещает победитель аукциона)	Наличие не менее двух участников	Площадь 0,2268 га	№720884003601000270	имеются ограничения в использовании в связи с расположением в охранной зоне электрических сетей выше 1000 Вольт. Имеется возможность подключения к централизованному электроснабжению	11.12.2017	05.12.2017 до 17.00
2	Бобруйский район, Сычковский сельсоветом д. Сычково, пер. Застройки-2, 14	2422,49	242,25	(1411,32 + расходы за рекламу) (расходы возмещает победитель аукциона)	Наличие не менее двух участников	Площадь 0,1604 га	№720884009601000467	имеются ограничения в использовании в связи с расположением на природных территориях, подлежащих специальной охране (2-й пояс водозабора Соломенка). Имеется возможность подключения к централизованному электроснабжению	18.12.2017	12.12.2017 до 17.00
3	Бобруйский район, Сычковский сельсоветом д. Сычково, пер. Застройки-3, 10	2476,86	247,69	(1391,20 + расходы за рекламу) (расходы возмещает победитель аукциона)	Наличие не менее двух участников	Площадь 0,1640 га	№720884009601000466	имеются ограничения в использовании в связи с расположением на природных территориях, подлежащих специальной охране (2-й пояс водозабора Соломенка). Имеется возможность подключения к централизованному электроснабжению	18.12.2017	12.12.2017 до 17.00

ПРИМЕЧАНИЕ: Аукцион состоится в 15.30 по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, 2-й этаж, малый зал заседаний. Заявления принимаются по адресу: г. Бобруйск, ул. Пушкина, 215-а, каб. 60, в рабочие дни с 08.00 до 17.00 с 1-ого дня после публикации извещения в СМИ. **Контактные телефоны в Бобруйске: (8 0225) 71 74 30, 74 82 94, 72 05 40.**

1. Условия аукциона:
– для участия в аукционе гражданин, негосударственное юридическое лицо (лично либо через своего представителя или уполномоченное должностное лицо) в установленный в извещении срок подают заявление об участии в аукционе с указанием кадастровых номеров и адресов земельных участков, которые они желают приобрести в частную собственность, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков) на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также заключают с местным исполнительным комитетом или по его поручению с организацией соглашение.

Кроме того, в комиссию предоставляются:
а) гражданином – копия документа, содержащего идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования;

б) представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность;

в) представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц – документ, удостоверяющий личность.

К участию в аукционе допускаются лица, подавшие в комиссию в указанных в извещении сроки соответствующее заявление с приложением необходимых документов и внесшие задаток (задатки) в размере, порядке и сроки, определенные в извещении, а также заключившие соглашение.

Граждане, негосударственные юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких земельных участков, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих земельных участков.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать заявление об участии в нем. Невяка участника аукциона приравнивается к письменному отзыву заявления об участии в нем. При этом участнику аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона возвращается сумма внесенного им задатка (задатков).

Сведения об участниках аукциона не подлежат разглашению.
2. Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться в комиссии или организации и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются в комиссию или организацию после окончания аукциона.

3. Шаг аукциона к начальной цене земельного участка – 10%.

4. Сумма задатка перечисляется на расчетный счет Сычковского сельского исполнительного комитета BY49AKBB36007121100170000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, БИК банка АКBBBY2X, УНН 700451296, код платежа в бюджет 04901.

5. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену.

6. Всем желающим предоставляется возможность предварительно ознакомиться с объектами продажи в Сычковском сельсоветом, землеустроительной службе Бобруйского райисполкома.

7. Продажа земельных участков производится без изменения целевого назначения.

8. Сычковский сельский исполнительный комитет вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 рабочих дня до назначенной даты его проведения.

9. Земельные участки сформированы для проведения аукциона со следующими условиями для победителя либо единственного участника несостоявшегося аукциона:

– в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победитель аукциона обязан внести плату за вычетом суммы задатка за земельный участок, возместить затраты

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Несвижское ПМК-23» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже одним лотом имущества в составе: **котельная**, инв. №621/С-13795 пл. **46,9 кв. м**; **пункт технического обслуживания**, инв. №621/С-13797 пл. **515,7 кв. м**; **сарай на 18 с/х машин**, инв. № 621/С-13793 пл. **332,7 кв. м**; **диспетчерская**, инв. №621/С-13792 пл. **64,7 кв. м**; **гараж на 5 машин**, инв. №621/С-13794 пл. **244,2 кв. м**; **здание административное**, инв. №621/С-13796 пл. **337,3 кв. м**; **склад** инв. №621/С-13791 пл. **208,3 кв. м**; **здание нефтесклада** инв. № 621/С-1026798 пл. **30,2 кв. м** (в состав входят ограждение базы и **площадка под стоянку автомашин**); **низковольтная кабельная сеть** (инв. № по бух. учету 0317); **наружные сети водоснабжения** (инв. № по бух. учету 0323); **наружные сети теплоснабжения** инв. (инв. № по бух. учету № 0324); **сети канализации** (инв. № по бух. учету 0375). Указанные объекты расположены на земельном участке площадью **1,9512 га** с кадастровым номером 624250100001000849 (право постоянного пользования) по адресу: Минская область г. Несвиж, ул. Ленинская, 122а.

Начальная цена с НДС (20%) – 441 709,44 бел. руб. (Стоимость снижена на 20%).

ГУ «Объединение Минск-мелиоводхоз» совместно с продавцом установлены условия продажи объекта:

– улучшение эстетического вида объекта, благоустройство земельного участка, отведенного для обслуживания недвижимого имущества, и наведение на нем порядка в течение трех месяцев с момента подписания акта приема-передачи недвижимого имущества;

– поддержание надлежащего санитарного, технического состояния недвижимого имущества и земельного участка в течение всего срока использования (эксплуатации) объекта до его сноса (гибели);

– обращение в течение одного месяца с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество (в случае отчуждения незарегистрированного объекта – с даты подписания акта приема-передачи) в районный исполнительный комитет для получения разрешения на разработку проектно-сметной документации, проведение проектно-исследовательских работ (в случае необходимости ее разработки) либо информирование соответствующего исполнительного комитета в указанный срок об отсутствии такой необходимости;

– приступить к разработке проектно-сметной документации, проведению проектно-исследовательских работ в срок не позднее 6 месяцев с момента получения разрешения, если иное не предусмотрено законодательством;

– проведение реконструкции (строительства) недвижимого имущества в сроки, предусмотренные проектно-сметной документацией, с окончанием строительства не позднее 2 лет с даты государственной регистрации перехода права собственности на недвижимое имущество, если иное не установлено решением районного исполнительного комитета;

– использование земельного участка в строгом соответствии с действующим законодательством;

– запрет на отчуждение недвижимого имущества до его ввода в эксплуатацию.

Задаток 10% от начальной цены (44 170,94 бел. руб.) перечисляется на р/с №BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ №701 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, г. Минск, БИК в формате IBAN BPSBBY2X, УНП 690324015 государственное предприятие «МИНСКИЙ ОБЛАСТНОЙ ЦЕНТР ИНВЕСТИЦИЙ И ПРИВАТИЗАЦИИ». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объекты производится в течение 20 (двадцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtt.by. Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 13.07.2017. Аукцион состоится **13.11.2017 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **10.11.2017 до 16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

■ Хочаце — верце...

Календар стрыжак на лістапад

2 лістапада, чацвер. Стрыжка сёння пагражае душэўнай раўнавазе. Афарбоўваць валасы месяцавы календар не рэкамендуе.

3 лістапада, пятніца. Не стрыжыцеся сёння і захаваете нармальныя адносіны з блізкімі. Можна фарбаваць валасы ў свой натуральны колер.

4 лістапада, субота. Неспрыяльны дзень для стрыжкі. Вынік афарбоўвання валасоў вас расчаруе.

5 лістапада, нядзеля. Пачакайце са стрыжкай: рызыкаеце сапсаваць зрок. Сёння аптымальна выкарыстоўваць адцяняльныя шампуні і гелі для валасоў.

6 лістапада, панядзелак. Спрыяльны дзень для стварэння новай прычоскі. Выдатны час для эксперыменту з колерам валасоў.

7 лістапада, аўторак. Змена прычоскі сёння можа прывесці да пагаршэння агульнага самаадчування. Афарбоўка валасоў у цёмныя тоны можа прынесці прыбытак і палепшыць фінансавае становішча.

8 лістапада, серада. Ні ў якім разе не стрыжыцеся ў гэты дзень і не афарбоўвайце валасы. Вы не толькі можаце перасушыць іх, але і ў вашым жыцці ўсё рызыкае разладзіцца.

9 лістапада, чацвер. Калі хочаце пазбавіцца ад назапашанага негатыву, то падстрыжыцеся сёння ці хоць бы падраўняйце канцы валасоў. Але памятайце, пасля такой стрыжкі валасы замарудзяць свой рост. Афарбоўванне валасоў дапаможа выправіць фінансавыя праблемы.

10 лістапада, пятніца. З валасамі сёння лепш не эксперыментуваць — не змяняць прычоску, не тое што афарбоўваць ці стрыгчы.

11 лістапада, субота. Неспрыяльны тэндэнцыі ўчарашняга дня захоўваюцца. Дайце валасам адпачыць, нават не прычэсвайце іх лішні раз. Афарбоўванне валасоў у залаты або медны колер можа прынесці прыбытак.

12 лістапада, нядзеля. Нейтральны дзень для стрыжкі і афарбоўвання, валасам нічога не пагражае, але і якасць іх не палепшыцца.

13 лістапада, панядзелак. Вельмі добры дзень для стрыжкі — яна прынясе радасць і бадзёрасць на цэлы дзень. Афарбоўванне валасоў можна право-

дзіць толькі ў цырульні.

14 лістапада, аўторак. Падстрыжыцеся сёння, каб наладзіць адносіны з блізкімі людзьмі. Афарбоўваць валасы можна толькі натуральнымі фарбавальнікамі.

15 лістапада, серада. Удалы перыяд для стрыжкі валасоў. Можна смела эксперыментуваць з любымі прычоскамі: у майстра атрымаецца стварыць для вас эфектны вобраз. Можна афарбоўваць валасы ў цёмныя адценні прыроднымі фарбавальнікамі.

16 лістапада, чацвер. Новая прычоска дапаможа стварыць вам вобраз моцнага, самастойнага, ініцыятыўнага чалавека. Афарбоўваць валасы лепш натуральнымі фарбавальнікамі.

17 лістапада, пятніца. Стрыжка зробіць валасы прыгожымі і шаўкавістымі. Афарбоўванне валасоў дапаможа тым, хто хоча змяніць лад або рытм свайго жыцця.

18 лістапада, субота. Стрыгчы валасы не рэкамендуецца. У народзе кажуць, што так можна і «розум састрыгчы». Вельмі непажаданая афарбоўка валасоў.

19 лістапада, нядзеля. Стрыжка валасоў у гэты дзень можа прывесці да сваркі з аднадумцамі. Калі сёння пафарбуеце валасы, то можаце стаць занадта ўразлівымі.

20 лістапада, панядзелак. Не стрыжыце валасы ў гэты дзень, калі не хочаце новых хвароб. Фарбаваць валасы ў

гэты дзень нельга, бо можна сапсаваць сваю рэпутацыю.

21 лістапада, аўторак. Сёння — толькі класічныя варыянты стрыжак. Забудзьцеся пра афарбоўку валасоў на сёння.

22 лістапада, серада. Стрыжка сёння паспрыяе знаёмству з каварным чалавекам процілеглага полу. У гэты дзень лепш пазбягаць афарбоўкі валасоў, інакш можна падхапіць хваробу.

23 лістапада, чацвер. Адзін з самых спрыяльных дзён для стрыжкі валасоў у гэтым месяцы. Візіт да цырульніка прывядзе да фінансавага дабрабыту і паляпшэння ўзаемаадносін у сям'і. Калі афарбуеце валасы ў натуральны колер, то прыцягнеце да сябе патрэбных людзей.

24 лістапада, пятніца. Змена прычоскі не паўплывае на стан валасоў, але не самым спрыяльным чынам адаб'ецца на агульным самаадчуванні. Неспрыяльны дзень для афарбоўвання валасоў.

25 лістапада, субота. Сёння лепш не падстрыгаць валасы тым, хто схільны да меланхоліі, бо негатыўныя думкі трывала засядуць у галаве. Затое смела можна эксперыментуваць з колерам валасоў.

26 лістапада, нядзеля. Сёння непажадана стрыгчы валасы. Фарбавацца можна толькі ў светлыя адценні.

27 лістапада, панядзелак. Стрыжка ў гэты дзень даўжэй захоўвае сваю форму і даўжыню. Адмоўцеся ад афарбоўвання.

28 лістапада, аўторак. Калі вы знаходзіцеся з кімсьці ў сварцы, то падстрыжыцеся сёння, і зоркі дапамогуць згладзіць канфлікт. Фарбавацца можна ў той колер, які прыносіць вам сплеск і ўпэўненасць.

29 лістапада, серада. Не стрыжыцеся сёння і захаваете нармальныя адносіны з блізкімі. Можна фарбаваць валасы ў свой натуральны колер.

30 лістапада, чацвер. Стрыжка сёння карысная для здароўя. Выкарыстанне натуральных фарбавальнікаў паспрыяе кар'ернаму росту. Абескаляроўваць валасы нельга

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.12	17.34	9.22
Віцебск —	8.05	17.19	9.14
Магілёў —	8.02	17.24	9.22
Гомель —	7.54	17.25	9.31
Брэст —	8.26	17.50	9.24
Гродна —	8.22	17.55	9.33

Месяц

Поўня 4 лістапада.
Месяц у сузор'і Авена.

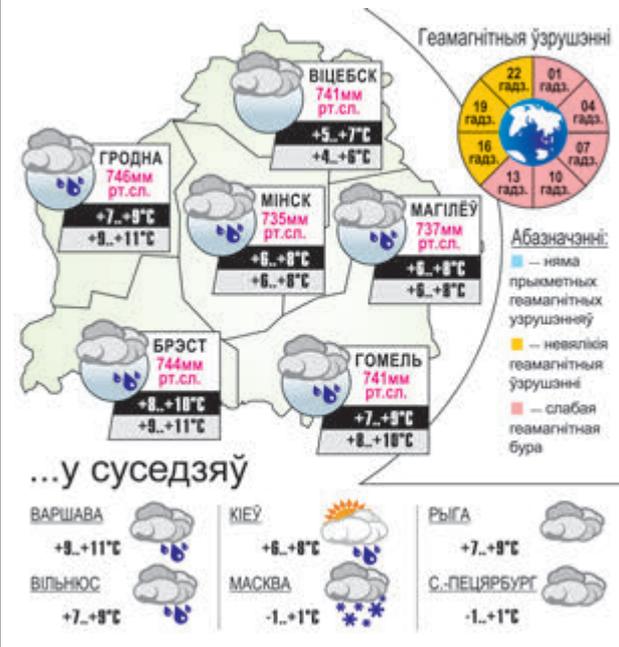
Імяніны

Пр. Аляксандра, Арцёма, Германа, Івана, Леаніда, Мікалая, Паўла, Пятра, К. Еўдакіі, Багдана, Тамаша.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Перабытаў антыперспірант і антыдэпрэсант. Настрой прыгнечаны, але пахну добра.

— Афіцыянт, ваш шніцаль нагадвае стары хатні шлёпанец, нацёрты цыбуляй!

— Проста дзіва, чаго вам у жыцці толькі не даводзілася есці...

Стадыі алкагольнага ап'янення:

1. Настрой.
2. Э й ф а - рья.
3. Задача экзаммену па філасофіі голубу на вуліцы.

Жонка з мужам вырашаюць, ці ісці ў госці.

— Ты толькі ўяві, як яны

ўзрадуецца, калі мы не прыйдзем.
— Ну, трэба ісці!..

Смелая аспірантка адмовілася аддаваць сваю сумку рабаўнікам, таму што ў ёй ляжала яе дысертацыя. Пытанне: ці можна гэта лічыць абаронай дысертацыі?

— Ад мяне жонка пайшла.

— А ты на кухні глядзеш?

Даты	Падзеі	Людзі
2 ЛІСТАПАДА	Дзень памяці — Дзяды	
1717 год — нарадзіўся (Браслаўскі павет) Караль Вырвіч, гісторык, географ, педагог. Вучыўся ў Віленскай акадэміі, потым уступіў у ордэн езуітаў. Выкладаў у Пінскім і Навагрудскім езуіцкіх калегіюмах. Унёс значны ўклад у рэфармаванне школьнай сістэмы езуітаў. Адмоўна ставіўся да традыцыйнага пазнання гісторыі як гісторыі палітычных падзей і войнаў; гісторыю народа тлумачыў як сукупнасць перамен у палітычным жыцці, звычаях, рэлігіі, навуцы, мастацтва, эканоміцы. Памёр у 1793 годзе.		
1815 год — дата нараджэння (1815—1864) Джорджа Буля, англійскага матэматыка і логіка, аднаго з заснавальнікаў матэматычнай логікі. Распрацаваў алгебру логікі.		
1894 год — уступіў на трон апошні расійскі імператар Мікалай II (Мікалай Аляксандравіч Раманаў). 26-гадовы сын імператара Аляксандра III атрымаў трон пасля раптоўнай смерці бацькі. Мяккія наравы, слабавольны і нерашучы, ён пазбягаў публічных выступленняў, з самага пачатку не быў гатовы да вялікай работы па кіраванні дзяржавай, у якой на мяжы XIX і XX стагоддзя пачала складацца вельмі напружаная эканамічная і сацыяльна-палітычная сітуацыя.		
	1942 год — згодна з Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР, з дзяржаўных і грамадскіх дзеячаў, прадстаўнікоў навукі і культуры была створана Надзвычайная дзяржаўная камісія па ўстанавленні і расследаванні злачынстваў нямецка-фашысцкіх захопнікаў і іх саўдзельнікаў і нанесенай імі шкоды грамадзянам, калгасам, грамадскім арганізацыям, дзяржаўным прадпрыемствам і ўстановам СССР. Беларускаю рэспубліканскаю камісіяю (створана ў пачатку 1944 г.) ўзначальваў першы сакратар ЦК КП(б)Б П. К. Панамарэнка.	
	1967 год — у Мінску адкрылася першая экспазіцыя Дзяржаўнага музея Беларусі (заснаваны ў 1957 годзе, з 1993 года — Нацыянальны музей гісторыі і культуры Беларусі, у верасні 2009 года перайменаваны ў Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь).	
	Было сказана	
	Ядвігін Ш., пісьменнік: «Родная мова — гэта кроў народа, пакуль жыве яна — жыве народ».	

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўдаюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4151.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Нумар падпісаны ў 19.30
1 лістапада 2017 года.